

Na prahu dospělosti

Partner se musí cítit bezpečně – neměl by mít obavy, že jej ten druhý chce ve víře předělat, a přitom je třeba, aby byl připraven se posunout někam jinam, než kde byl. Je to sice vysoko položená laťka, ale za obohacení druhým člověkem to stojí.

Svatba s jinověrcem nebo bezvěrcem, Daniel Heller ml. | 7

Nesezdání	8
Rozhovor se Zdeňkem Turkem o jiné sexuální orientaci	9
Vyjádření k událostem v Krupce, Joel Ruml	13
Diakonie: o předsudcích v oblasti sexuality lidí s postižením	36

*Happening pro Kubu, Brno, 24. března 2011.
Pozdravení pokoje při ekumenické bohoslužbě.*

ÚVODNÍK

3 Pod širým nebem – *D. Ženatá*

ZACHOVÁNÍ ODKAZU PAMÁTEK REFORMACE

4 Monument s vitrážovými okny – *M. Čejková*

BIBLICKÁ ÚVAHA

5 Volba partnera – *B. Vík*

TÉMA

7 Svatba s jinověrcem nebo bezvěrcem – *DaZ*

8 Nesezdaní – *A. Opatrný*

9 Žiju svůj život. Rozhovor se Z. Turkem – *J. Bureš*

10 Co Bůh spojil, člověk nerozlučuj – *M. P. Lukášek*

OTÁZKA NA TĚLO

11 Co si myslíte o soužití bez svatby?

NÁSTĚNKA

14 Joel Ruml k událostem v Krupce

CÍRKEV ŽIJE

17 Jak jsem se stala organizovanou – *Lýdie*

17 Misijní proč a jak – *R. Mazur*

18 Pracovníkům olomouckého sboru – *I. Jenišťová*

19 Neúnavný bratr Jaroslav Graclík

20 Terra sancta – *J. Šulc*

20 Organizace, správa a management církve

– *B. Baštecká*

23 Je libo stát se sociálním vychovatelem
nebo pečovatelem? – *D. Hanuš*

24 Zase Herlíkovice – *T. Matějovský*

25 Vzpomínka na Vlastimila Kováře

– *M. Tomaníková, P. Maláč*

26 Věra Hajská – *M. Horák*

27 Farář Vladimír Doule dovršil svůj čas – *J. Čapek*

EKUMENA ŽIJE

28 Ekumenický týden v Tridentu – *M. P. Lukášek*

29 Brno pro Kubu – *D. Ženatá*

30 Selbitz – místo k načerpání duchovní posily

– *D. Hamrová*

31 Kniha, kterou nelze koupit

– *G. Fraňková Malinová*

PROKŘIKNI A ZPÍVEJ

34 Vizovické svatební písně – *L. Moravetz*

DIAKONIE PRO ŽIVOT

36 Lásku suchým zipem nenahradíš... – *P. Hanych*

38 Významná česká mecenáška umění

se dožila 101 let – *P. Hanych*

STOPY CÍRKEVNÍHO ROKU

40 Duchovní přítomnost střídá fyzickou.

Nanebevstoupení – *J. Hoblík*

SLOVO

41 Jeden vnitřní důvod k odporu proti křesťanství

– *J. Hoblík*

ÚVODNÍK

Pod širým nebem

Vlídne květnové počasí k tomu přímo vybízí: posedět venku, dát si kávu v altánu na zahradě. Nechat sluneční paprsky ohřívat nastavená záda. Nasadit si sluneční brýle, když sluneční jas buší přímo do stránek novin, kterými při kávě listujeme. Pilný bzukot včel, narcisy a tulipány v plném květu. Tak vypadá květnová pohoda.

Mládež se sejde ke svému programu na farním dvorku nebo na zahradě, ke slovu přijde možná i fotbal či volejbal a večer opékání buřtů na ohni. Dobroty voní a umocňují venkovní pohodu.

Máme muzea pod širým nebem, letní kina a divadelní scény i hudební festivaly v přírodních amfiteátrech. Když počasí dovolí, je prostě příjemné podnikat spoustu věcí pod širým nebem, v přírodě, na vzduchu.

Za protireformace se v přírodě konaly nejedny evangelické bohoslužby. V temném lese či hluboké rokli, kam jen informovaní našli cestu. Tehdejší státní a církevní moc tomu nepřála, přesto se lidé scházeli ke zvěstování evangelia a společnému zpěvu. Bohoslužby pod širým nebem a jejich mocnou atmosféru znají mnozí z Kirchentagů, kde se počet účastníků počítá na desetitisíce.

Pokojné bohoslužebné shromáždění v severočeské Krupce bylo 9. dubna potlačeno a rozprášeno policejními těžkoodenci, doprovázejícími pochod extremistů. Došlo dokonce na zranění. Mnoha slušným občanům se to zdá už příliš. Synodní senior k těmto událostem řekl: „Každého, koho nárůst extremismu a zloba jeho zastánců v zemi děsí, prosím, aby se nenechal dohnat k úvahám o bezmoci nebo odplatě. Existují jiné cesty, jak proměnit myšlení i nitro druhých. Takovou cestou je modlitba. Modlím se za vás všechny stejně jako i za ty, koho oslepila zvláštní a zlá idea nadřazenosti.“

Na prvního máje se v Brně konala v centru města ekumenická bohoslužba za překonání násilí, která ukázala moc tichého modlitebního postoje za úctu jednoho k druhému. Zároveň byla nesouhlasnou reakcí na pochod extremistů ulicemi Brna. Je dobré, že občané jim dali najevo rozhodné ne. Vždyť bychom se jednou mohli dočkat toho, že budou chtít rozhodovat, kdo si kávu na zahradě může dát a kdo ne.

Klidné dny pod širým nebem vám přeje **Daniela Ženatá**

Monument s vitrážovými okny

Kostel v Děčíně

**dědictví
reformace**

Na severu Čech, skoro na samé hranici se Spolkovou republikou Německo, tam, kde řeka Labe zanedlouho opustí v hlubokém romantickém kaňonu území naší republiky, leží na obou březích řeky město Děčín. K jeho kráse přispívá nejen nejbližší okolí, ale také významné historické památky. Děčín obklopují romantické skály, hluboké rokle i zalesněná údolí Labských pískovců; cílem mnoha návštěvníků je nedaleký Národní park České Švýcarsko, který vytváří spolu s národním parkem v sousedním Sasku jedinečnou přírodní rezervaci evropského významu.

Chloubou města je raně klasicistní zámek, který stojí na vysokém ostrohu na soutoku Labe s Ploučnicí. Kromě římskokatolických kostelů zde najdeme například vzácnou secesní židovskou synagogu, jež jako zázrakem přežila válečná léta.

Evangelický kostel z roku 1884 v dnešní Teplické ulici je postaven podle návrhu architekta G. L. Möckela v pseudogotickém slohu s některými pseudorománskými prvky. Zdivo tvoří neomítnuté pískovcové kvádry, věž s hodinami a zvonem je umístěna nad vstupními dveřmi. Uvnitř kostela zaujme prostorná loď, prosvětlená vitrážovými okny. Luterský oltář se nezachoval; nahradil jej již před lety prostý kříž. Vitráže na štíhlých oknech apsidy představují svatého Petra a svatého Pavla. Kazatelna i křtitelnice jsou původní, stejně jako krásné dřevěné lavice. Varhany na kruchtě nad vchodem pocházejí z roku 1884 a jsou stále funkční. Pamětní deska venku na kostele připomíná, že na tyto varhany hrál v roce 1923 dr. Albert Schweitzer. Při posledních vnitřních úpravách objevili památkáři pod šedým lakem dřevěných prvků zajímavé ornamenty; některé motivy se objevují i na vzácně zachovalém kazetovém stropě.

Kostel, vybudovaný na konci 19. století pro zdejší sbor Německé evangelické církve, převzala

po roce 1945 Českobratrská církev evangelická. Členové malého, ale živého sboru se o kostel, který je památkou chráněnou státem, pečlivě starají.

Podruhé v životě jsem se s farským klukem z Mladé Boleslavi potkala právě v Děčíně. Jsme tady doma už mnoho let; kostel v Teplické ulici se stal němým svědkem svateb i křtů v naší rodině. A děti se sem rády vracejí.

Mahulena Čejková

Volba partnera

(Gn 27,46)

Izákovi řekla Rebeka:

„Zprotivilo se mi žít s dcerami chetejskými. Vezme-li si Jákob ženu z chetejských dcer, jako jsou tyhle dcery této země, k čemu mi život?“

Ezau se oženil s Chetejkami, obyvatelkami kanaánské země, a dopustil se tak velké chyby. Nejednal už jako nerozvážný mladík, bylo mu přece čtyřicet let (26,34), věděl tedy, kterým směrem se vydává. Jistěže neudělal nic mimořádného, podobně si počínalo mnoho jiných lidí. Ale Abrahamovo potomstvo mimořádné být mělo, protože poznalo pravého Boha Hospodina. Abraham a Izák se měli stát praotci Božího lidu, a teď se touto cestou měla vydat další generace. Bylo samozřejmě obtížné bydlet v Kanaánu, a přitom se lišit od svého okolí, tedy uchovat si zvláštní postavení. Věřit v Neviditelného a spoléhat se na jeho přísliby! Dbát na jeho příkazy a odmítat způsoby a nezpůsoby domácích obyvatel! Svou ženitbou dal Ezau najevo, že zvolil snadnější životní styl a že chce se svým prostředím raději splynout. Obtížnější cestou Abrahamovou a Izákovou (24,3) se tedy vědomě nedal. Pátá Mojžíšova 7,3 takovému počínání věnuje velmi kritickou pozornost. Rebece tedy leží na srdci, aby si Jákob počínal jinak.

Někdy se domníváme, že volba celoživotního druha je čistě osobní věc, že se týká jen soukromí dvou osob a že ji naše okolí má vzít pouze na vědomí. Důležitý přece bývá citový vztah a všecko ostatní je až druhořadé. Přihlížíme sice také k inteligenci, vzdělání a společenskému postavení, abychom si vůbec navzájem rozuměli, ale na širší duchovní vazby při tom nemyslíme. Společné hledání smyslu života se nám zdá vedlejší. Však se ještě ukáže!

Apoštolské napomenutí „nepřizpůsobujte se tomuto věku“ (Ř 12,2) nám dodává odvahu a roz-

hodnost k tomu, abychom si své duchovní kořeny uvědomovali a nepohrdali jimi. Muž sice podle Boží vůle „opustí svého otce a matku“ (Gn 2,24) a jistě to platí také o ženě, musí se tedy osamostatnit, protože manželství je nový svazek, ale má své rodiče také ctít (Ex 20,12), „nezprotivit se jim“, tedy navazovat na to nejlepší, co mu předali.

Byly doby, kdy se u nás (i jinde) trvalo na tom, že oba partneri mají být z jedné církve. Podmínkou uzavření manželství býval často přestup k vyznání druhého. Tak to dnes už sice nepraktikujeme, přece si uvědomujeme, že se dospělí lidé musí svobodně rozhodnout sami, ale na druhé straně by měli v podstatě „táhnout za jeden provaz“, mimo jiné kvůli výchově dětí, která má být i po náboženské stránce přesvědčivá. Ani známé starozákonní příběhy neříkají, že by oba manželé vždycky pocházeli z Izraele. Odjinud přišly třeba Rebeka, Lea, Ráchel a později Rút, ale ty se k Božímu lidu připojily a jeho duchovní bohatství přijaly. V tom smyslu vykročily v Abrahamových stopách. Ezauovy ženy naopak svého muže od Hospodina odváděly a tím „působily Izákovi a Rebece hořké trápení“ (Gn 26,35).

Vlažní lidé samozřejmě druhé zapálit nemohou, ale opravdová víra přesvědčuje a strhuje. Boží lid prochází staletími tak, že věc svého Boha vždycky znovu „nepřizpůsobivě“ zastává, že mu dává přednost před různými časnými hodnotami a výhodami, a tak k němu přivádí i druhé. Také v příbuzenstvu.

Bohuslav Vik

TÉMA

foto: Jindřich Streit, Hnojice 1993

Zrcadlu

Zrcadlo tváři
bere stíny.

Střevíček přišlápne splín.

Vydáš se zpět.

Tvé ano
a svatební květ.

Miloš Vavrečka

Svatba s jinověrcem nebo bezvěrcem

Rozmluva s Danielem Hellerem

Daniel Heller (nar. 1976) je farářem ČCE ve Valašském Meziříčí a pochází z evangelické rodiny. Manželka je katolička, společně vychovávají čtyři děti předškolního věku. Zkušenosti z vlastního vztahu a rodiny úročí ve své pastýřské práci ve sboru.

Partnerské vztahy často vedou do složitých životních situací. Myslíš si, že je obtížnější sjednotit se na představě svatby s nevěřícím člověkem, nebo s křesťanem z jiné tradice či církve?

Bez přemýšlení bych asi odpověděl, že obtížnější je domluvit se s člověkem, se kterým nesdílím svou víru. Ale může to být jinak. Mohu potkat člověka, který není křesťan, ale je vstřícný, plný úcty, respektu a ohleduplnosti. A mohu se zamilovat do křesťana stejného vyznání, který si myslí, že má vždycky a ve všem pravdu a není ochotný uzavírat kompromisy.

Je dobré mít dopředu promyšlené, jak to chceme dále v manželství?

Určitě. Podstatným věcem v životě často věnujeme tragicky málo času. Ale otázka je, kolik věcí je nutné domluvit dopředu. Na jednu stranu je dobré, když se najde shoda v co nejvíce věcech. Všechno ale domluvit nejde, a také v tom může být úskalí: snaha vědět, jak co bude do detailu (spíše mužská), u někoho (spíše u ženy) může vyvolat dojem, jako by vylučovala další proces domluvy. Před svatbou může být také dost sporů o věci, které jsou aktuální, a možná není dobré zkoušený vztah zatěžovat rozhodováním o tom, co bude mnohem později. Snoubenci by si měli především vyjasnit svůj vlastní vnitřní postoj vůči druhému, ale i vůči jeho víře a jeho společenství víry. S vírou druhého a s jeho společenstvím se nemusím vždy ztotožnit, ale musím k nim soustavně hledat cestu. Partner se musí cítit bezpečně – neměl by mít obavy, že jej ten druhý chce ve víře předělat, a přitom je třeba, aby byl připraven se posunout někam jinam, než kde byl. Je to sice vysoko položená laťka, ale za obhaceni druhým člověkem to stojí.

Jak může mladým lidem pomoci farář?

Může jim pomoci v rozhovoru, když jim to nejde. Může otevřít věci, o kterých se ti dva báli mluvit. Může je podepřít a modlit se za ně a s nimi. Může jim pomoci s jednáním kolem svatby.

Může třeba něco udělat v otázce tzv. reversu katolické církve? Setkáváme se dodnes ze strany katolické církve s vyžadováním podpisu nekatolického partnera, že děti budou vychovávány v duchu katolické víry.

V tom může farář asi pomoci nejvíc – když je k tomu nenutí. Děkuju Bohu za katolické faráře, kteří si uvědomují, že je to ponížující a že církev dělá velkou chybu, když to dnes ještě vyžaduje.

A co pak výchova dětí, o kterou jde?

Kéž bychom byli v jejím sdílení aktivnější. Ne tak, že se je budeme snažit přetáhnout na svou stranu. Ale můžeme je zkusit nadchnout pro život s Bohem. Mohu mluvit jen za sebe (a manželka se ke mně přidává): Budeme šťastní, když naše děti budou sdílet křesťanskou víru, pro její tradici a konkrétní společenství ať se rozhodnou samy. Věříme tomu, že naše děti si budou vážit obou tradic svých rodičů.

DaZ

Nesezdání

Papír ke vztahu nepotřebují

O pakovaně narážíme ve společnosti na tvrzení, že manželství už není třeba, že lidé spolu žijí spokojeně a dobře bez pozeňání církevního i úředního, že instituce manželství se přežila. I když jsou tato tvrzení mnohdy nepodloženou absolutizací, je pravda, že počet nesezdaných párů včetně párů rodičovských rok od roku roste a že se s nesezdanými páry setkává většina z nás dost často, a to i v křesťanských rodinách. Je dobré takovýto stav akceptovat, nebo odsuzovat? Nebo zvolit ještě jiný postoj? Jsem přesvědčen, že důležitější než vynesení soudu jsou rozhovory, pokud ovšem jsou k nim dotyční ochotni.

Soužití bez svatby může představovat v životních osudech lidí různé skutečnosti a má různé příčiny. Jsou lidé, kteří mají tak špatnou zkušenost s manželstvím svých rodičů, příbuzných či přátel, že se ostýchají deklarovat trvalost svého svazku. Neodmítají sňatek, ale nejsou si zdaleka jisti, zda jsou schopni trvalé soužití realizovat.

Potom jsou jiní, kterým nezávazný svazek nebo spíš nezávazné partnerství neurčité délky vyhovuje. Nezůstávají sami a nemají vlastně žádné závazky ani povinnosti. V tom případě je to mnohdy projev bolestné asymetrie – ona by ráda uzavřela manželství, on se k manželství, natož k otcovství pro svou nezralost či pohodlnost nijak nemá. Vyhovuje mu, že „má někoho“, nemá přitom žádnou zodpovědnost a ona ho nechce ztratit, a tak s ním žije. Je to taková cesta nikam.

A jsou i lidé, kteří ostentativně dávají najevo, že manželstvím jakožto institucí pohrdají, že na svůj vztah „nepotřebují papír“. Je otázka, zda jde jen o exhibici nekonvenčnosti, nebo o maskovanou hlubokou nejistotu, zda trvalý vztah zvládnou. Rozhodně bych v tomto případě nebral veřejná prohlášení za vystižení celé skutečnosti.

A co k tomu všemu pastorující, angažovaní přátelé nebo rodiče, pokud nesouhlasí? Moralizování zřejmě nijak nepomůže. Myslím, že pokud zde nějaká pomoc je, potom je to déletrvající doprovázení, ve kterém se pokusíme pochopit motivy a hlavně dodat odvahy. To ovšem vyžaduje čas a trpělivost. Také je třeba ukázat, že pro děti je zásadně důležitá jistota vzájemného vztahu rodičů. Tu žádný „papír“ sice nezaručí, ale na druhé

straně i skrytou nepevnost vztahu děti vnímají a působí na ně. A nakonec: přece jen snad nebyli naši předkové jen hloupí, povrchní a života

nezkoušení, když manželství cenili a na soužití bez svatby se dávali s určitým opovržením, jak ostatně ukazují i nevábné názvy („na hromádce“, „na psí knížku“ apod.), jimiž je označovali.

Aleš Opatrný

(autor je vedoucím katedry pastorálních oborů a právních věd na Katolické teologické fakultě Univerzity Karlovy, věnuje se pastoraci v obtížných situacích)

Žiju svůj život

S Bohem i lidmi

Kdy tě poprvé napadlo, že máš jinou sexuální orientaci?

To nebylo naráz. Postupem času jsem si začal uvědomovat, že je u mne něco jinak. Nerozuměl jsem tomu. Věděl jsem, že se mi líbí kluci, na učňáku, v pubertální době, ale nijak jsem se tím nezabýval. Pak jsem se začal věnovat historickému šermu, to byla dlouho má hlavní životní náplň. Vztahy šly stranou.

Později se skupina rozhádala. Najednou vyplavalo na povrch, že bych také někoho chtěl. Všichni už měli ženské, pobízeli mne, vyprávěli, jaké to bude, jenže mne to nelákalo. S tím, že bych si mohl začít s nějakým klukem, jsem se ale taky neztotožňoval. Měl jsem představu, že homosexuálové jsou ti, kdo obtěžují na záchodcích nebo někde v parku. To bylo nepřijatelné.

Nevěděl jsem, co dál. V tuhle chvíli přišly otázky po smyslu života, proč tady jsem, jestli je Bůh... Co mám s životem dělat, co mám dělat s tím, čemu nerozumím? Tak jsem se i bál si s někým popovídat, aby mě za to neodsoudil, aby ve mně neviděl jednoho z „nich“.

Takže hledání orientace tě nepřímo vedlo k Bohu?

Já tam souvislost vidím. Moje první setkání s křesťanstvím proběhlo přes sektu - křesťanskou společnost Voda života. Jeden mladík mi svědčil o Bohu. Byl jsem zvědavý, v tu chvíli to pro mne byla aktuální otázka. Do Vody života se vstupovalo rychle, za jeden večer jsem uvěřil a dostal duchovní dary. Toto křesťanské společenství se stavělo k homosexualitě tak, že je to nemoc, kterou může vyléčit Bůh.

A ty jsi toužil po vyléčení, po tom, aby tvá orientace „nebyla“?

Ano. Neměl jsem v sobě jasno. Když jsem se v církvi svěřil, neodsoudili mě. Naopak, říkali, Bůh to teď vyléčí, vlastně už to vyléčil, protože jsi přece přijal spasení. Uzdravení se mělo projevit tím, že bych si vzal ženu a začal s ní žít, mít děti. To se samozřejmě nestalo.

Z Vody života jsem odešel po tři čtvrtě roce. Pak následovalo dlouhé, náročné období. Takové vzduchoprázdno - člověk je zklamán Bohem, lidmi, sám sebou, k tomu se vrátil problém samoty. Hledal

jsem jinde, v Církvi bratrské, u katolíků... Má mě Bůh rád takového, jaký jsem, nebo ne? Kdykoliv jsem řešil tuto otázku s duchovním, řekl mi, to je jasné, to je špatně. Pak jsem se svíjel doma v duševních bolestech. Ale vždycky znovu bylo něco, co mě nakoplo, dnes v tom vidím Boží ruku, takové „běž a hledej dál“.

Nabízeli mi adaptovat se, oženit se, anebo celibát. Býval bych to i chtěl. Mnoho lidí se za mne modlilo, ale nikam to nevedlo.

Ty jsi hledal cestu ke křesťanství a pořád dostával odpověď, že s homosexualitou ne.

Nenapadlo tě, že je lepší odejít a netrápit se?

Stokrát. Říkal jsem si, křesťané, dejte mi už pokoj! Chci žít svůj život, ale s Bohem, tak mi netvrďte, že Bůh je takový. Že mě stvořil, dal mi červený kabát, a pak mi řekne: „Tak a budeš tady chodit, ale běda, jak tě v tom červeném kabátu uvidím.“

Později jsem se dostal k psychologovi a potom do psychotherapeutické skupiny. To bylo první místo, kde jsem se měl setkat s jinými gayi. Strašně jsem se toho bál, pořád jsem si představoval, že jde o nějaké „úchyláky“, že mne budou obtěžovat. Ale efekt byl opačný. Viděl jsem, že řeší různé problémy, životní starosti, vztahy s rodinou... o sexu se vlastně nemluvalo. To byla úleva, velké poznání. Potom jsem objevil křesťanskou komunitu Logos v Praze-Kobylisích. Tam byl farář Štorek... jemu jsem dodnes vděčný za to, že mi ukázal Boha jinak, jako toho, který mne přijímá.

Ale ČCE jsi ještě neznal?

Ne. Logos bylo ekumenické společenství. V této době jsem si našel partnera, začali jsme spolu chodit. To byl pro mne veliký zlom. Rázem jsem se stal nežádoucí pro všechny církve, se kterými jsem byl v kontaktu, v CB i u salesiánů. Rychle se mnou byli hotovi. Tak jsem byl zase bez duchovního zázemí. Až po čase jsem našel cestu do evangelického sboru v Chomutově.

A tam tě tedy přijali, nebo jsi byl v této věci inkognito?

Přijali mě. Nerozhlášoval jsem svou orientaci, ale když se někdo zeptal, tak jsem to řekl. Pro mne ►

bylo tehdy důležité, že mám podporu od vedení, od farářky, vikáře, kurátorky. Postupně se to šířilo, dnes to vědí snad všichni, do kostela mohu přijít otevřeně i s mým životním partnerem, který je také věřící, katolík.

Veřejně jsem to řekl v okamžiku, kdy mě požádali, abych kandidoval na kurátora. To mi bylo jasné, že jde o víc. Chtěl jsem přijít s čistým ští-

tem, odkrýt karty, říci, je tu tato věc, která může někomu vadit a mohla by v budoucnu způsobit rozkol ve sboru, a to nechci. Sbor to přijal a já jsem za to velmi vděčný.

Jiří Bureš, farář v Chomutově

*Mnohem delší rozhovor se Zdeňkem Turkem
na www.e-cirkev.cz, sekce rozhovory*

TEOLOGICKÝ NÁHLED NA SLOŽITOST PARTNERSKÝCH VZTAHŮ

Co Bůh spojil, člověk nerozlučuj

Co Bůh spojil, člověk nerozlučuj – tato Ježíšova slova říkám snoubencům každou svatbu. Čím jsem starší, tím opatrněji (už v předsvatební katechezi).

Nabídnou proto spíš než odborné stanovisko svůj pohled na Ježíše. Ten je pro mne v této oblasti vodítkem směrodatnějším než všechny příručky morální teologie reformované, luterské nebo katolické (jakkoli je čtu!). Zkusím to s Ježíšem, i přesto, že on v manželství, natož partnerství (v dnešním slova smyslu) nežil. Nežil – ale nepohyboval se ve vzduchoprázdnu. Narodil se lidské matce jako každý z nás, ve dvanácti ho rodiče vzali do chrámu, vytvořil kolem sebe kruh mužů i žen, kteří a které měli různorodé zkušenosti a osudy. Na svých cestách potkával zámožné otce od rodin i lidi žijící na okraji společnosti. Z toho se dá leccos odpozorovat.

Už Ježíšovo narození! Ortodoxní zastánci tradičního manželství se na příklad Ježíšův mohou odvolávat jen těžko. Josef není otcem, a chce Marii dokonce vyhnat, aby se předešlo skandálu. Asi není náhoda, že se náš Pán rodí jako nemanželské dítě. Bere na sebe i tímto způsobem lidský úděl, bolest a hřích. Čímž netvrdím, že život s nevlastním otcem je něco, co bych přál každému. Taková rodina není ideální – ale i v ní se dá žít.

Ježíš se – podobně jako Pavel – neoženil. Divná věc, zvláště v židovství v té době. Dnes na neženatosti a nevdanosti nic zvláštního není (i když snad každý sbor nerad vidí, když se paní farářka pořád ještě nevdala). Na obnovení úcty k mimomanželskému způsobu života zasvěceného Bohu v naší církvi dosud čekáme. „Někteří nežijí v manželství, protože jsou k tomu od narození nezpůsobilí; jiní nežijí v manželství, protože je nezpůsobilými učinili lidé; a někteří nežijí v manželství, protože

se ho zřekli pro království nebeské. Kdo to může pochopit, pochop.“ (Mt 19,12)

Rádoby moderní a především bulvární spekulace o zvláštním Ježíšovu vztahu k Marii Magdalské odmítám. Nepopírám však, že mu byla blíží než jiné ženy. Blíží než mnoho jiných mužů. Jejich vztah chápu jako silné duchovní přátelství a vnitřní spřízněnost – v tom mají asi některé apokryfní spisy pravdu. Ježíš se ostatně velmi přátelsky a otevřeně staví i k dalším ostrakizovaným ženám (např. k Samařance u studny nebo ženě obviněné z cizoložství). Ta Samařanka. Měla už pět mužů, a ani ten šestý nebyl ten pravý. Ježíš ji za to nechválí. Ale ani neodsuzuje. Pro slovo té ženy v Sycharu pak uvěří mnoho lidí. Nevíme, co bylo dál, zda Samařanka a také Marie Magdalská své partnerské vztahy „daly do pořádku“. Víme jen to, co říká evangelium – třetího dne se vzkříšený Kristus ukáže právě Marii Magdalské a dalším ženám. Manželští „ztroskotanci“ v našich sborech nacházejí svůj duchovní domov – na tom bych nerad cokoli měnil.

K homosexuálnímu chování se Ježíš nevyjadřuje. Tvrdá slova proti němu z apoštolské tradice jsou známá a mají svou váhu. Na druhou miskou vah však vložíme též starozákonní příběh o přátelství Ježíšova prapředka Davida k Jónatanovi (zejména Davidův žalozpěv v 2Sam 1,17nn).

Manželství jednoho muže a jedné ženy si zaslouží naši úctu a podporu (Žd 13,4), rozvod (či spíše to, co k němu vedlo) je věc hrozná a nebezpečná. Berme manželství jako vzácný a nesamozřejmý dar, mnohým z různých důvodů nedosažitelný. Ježíš o něm vlastně mluví jen málo. Protože lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní.

Marek P. Lukášek

OTÁZKA NA TĚLO

Co si myslíte o soužití bez svatby?

Erazim Kohák, filozof

Daleko víc by mě trápilo soužití bez lásky a bez víry, soužití, které není osobním svazkem před tváří Páně. Myslím, že lidé, kteří si neřeknou své ano před Pánem v rámci svatby, se připravují o něco důležitého. Ve svazku manželském je všechno jiné, bohatší, krásnější. Jen ke vstupu do manželství potřebují být oba partneři opravdu hluboce připraveni. Mluvím ze zkušenosti: s manželkou jsme se na matriku dostali až po deseti krásných letech spolu v lásce a neděli co neděli spolu před tváří Páně. Souhrnem: stěžejní je láska a živá víra, zbytek jsou nakonec administrativní drobnosti.

Lydie Bauerová, psycholožka

Jsem pro – nějaký čas před svatbou. Jsem proti, pokud se narodí děti – manželství by mělo být vyjádřením rodiny jako jednoho celku a oporou zejména pro ženy a děti.

Monika Žárská, překladatelka

Jeden dědeček se naprosto neagresivně zeptal své vnučky, zda je nutné, aby přespávala u svého přítele, a ta zareagovala výbuchem nepřátelské dotčenosti. Přizvala si svou maminku a pokračovaly v nadávání opovážlivému dědečkovi spolu. Mám tuto příhodu v paměti jako výraznou ilustraci toho, jak se situace obrátila. Stávalo se, že si lidé kvůli požadavku svatby před soužitím ubližovali – zejména ti starší mladším. Dnes je zas možné ubližovat takhle a dotyčný dědeček dobře ví, že už nesmí ani ceknout.

Eva Zadražilová, členka synodní rady

Je to móda, vyhýbání se odpovědnosti a využívání hlouposti státu, že přispívá osamělým ženám a poskytuje jim bez kontroly sociální dávky. Znáám několik takových mladých svazků. Smutné je zejména to, že jsou tito lidé přesvědčeni o tom, že jejich jednání je morálně v pořádku.

František Plecháček, teolog

Pro mne osobně je svatba jako veřejné přiznání se k tomu druhému a hlavně prosba o Boží požehnání

důležitá, ale zároveň chápu, že pro ty, kteří si pod svatbou představí pouze nějaký papír, nemusí znamenat nic zvláštního.

Emílie Hradecká, učitelka

Mám dvě kolegyně, které žijí s jedním partnerem, mají dokonce i děti a do svatby ty chlapy ne a ne dotlačit ani po sedmnácti letech. Ale funguje jim to. No a pak mám kamarádku, která je věřící, žije ve svazku manželském, má děti s partnerem, který je taky věřící, dokonce počkali na svou „první noc“ do svatby. A že by to bylo šťastné manželství, to se nedá říct.

Zvonimír Šorm, farář

Dávám přednost jednoznačně svatbě. Ne proto, že by papír sám o sobě něco zachránil, ale proto, že vtahuje vztah do širšího kontextu. Nejde čistě o soukromou záležitost, ale i o veřejné svědectví pro druhé. Vlastně tím – pochopitelně mimo jiné – říkám: Bacha, ta/ten patří ke mně.

Líza Svobodová, učitelka

Nemám s tím problém, důležitý je vztah.

Ester a Lubomír Kabičkoví, farář s manželkou

Připadá nám, že i když těm dvěma nestojí v cestě žádný slib věrnosti, a oni se rozhodli upřímně pro společný život, žijí ve stálé nejistotě, v provizoriu, v pocitu, že se nemohou na toho druhého úplně spolehnout. Svatba je pro nás vrcholem lásky, ke kterému se můžeme kdykoli vracet.

SYNODNÍ RADA

Na zasedáních 22. března a 5. dubna projednala synodní rada 98 titulů. Z nich vybíráme:

Sbory a pracovníci

Synodní rada schválila Zásady pověřování k duchovenské službě v jiných institucích. Úpravy se týkají délky pověření, které má být v souladu s pracovní smlouvou kaplanů zaměstnávaných jinými institucemi.

SR pověřila Vojtěcha Hroudu koordinací nemocniční duchovenské služby, Marka Lukáška kaplanskou službou v nemocnici v Českém Brodě a zastupováním ČCE v komisi ERC pro duchovní péči ve zdravotnických zařízeních a Janu Kadlecovou duchovenskou službou ve věznicích v Drahonovicích.

Synodní rada si váží ochoty Jana Čapka sloužit i nadále podle potřeby v církvi a souhlasí se zachováním způsobilosti k ordinované službě faráře. SR potvrdila volbu Pavla Rybína za faráře FS ČCE ve Velenicích na 30 % úvazku a jmenovala Petra Chláпка členem poradního odboru křesťanské služby.

Byly schváleny Zásady pověřování pastoračních pracovníků v předloženém znění. Změnou je, že systematizovaná místa pastoračních pracovníků nadále nebudou vytvářena ve sborech, nýbrž budou zřizována při povšechném sboru.

Fakulta a bohoslovci

Studenti ETF UK Benjamin Kučera a Jana Hofmanová vykonali předepsanou praxi na sborech v Šumperku, resp. Krouně. SR vzala na vědomí zprávy z těchto praxí.

Správa církve

SR se zabývala revizemi plnění usnesení synodu z roku 2010 a návrhy pro 1. zasedání 33. synodu v květnu 2011.

SR schválila statut poradního odboru pro církevní hudbu.

Na vědomí byly vzaty zprávy ze zasedání seniorátních výborů Pražského (2x), Západočeského, Horáckého, Poličského, Východomoravského (2x), Brněnského, Poděbradského, Královéhradeckého a Jihočeského seniorátu.

SR též vzala na vědomí zprávy o vizitacích příslušných seniorátních výborů ve sborech ve Strmilově, Semonicích, Hradci Králové a Vrchlabí.

Výchova

SR souhlasí s uzavřením smlouvy s občanským sdružením Sdružení evangelické mládeže (SEM) na konkrétní projekty: Sjezd (nejen) evangelické mládeže a Letní kemp mládeže.

Hospodaření

Synodní rada požádala správní radu personálního fondu (PF), aby navrhla taková pravidla čerpání pomoci ze solidárních prostředků, která by omezila tendenci některých sborů dosáhnout financování např. stavebních akcí sboru, aniž by bylo hledáno jiné zodpovědnější řešení. Stanovisko Správní rady PF je následující: Stávající pravidla pro poskytování podpory ze solidárních prostředků jsou dostatečně přísná. Stavební práce mohou být zdrojem finančních potíží, přestože sbor zodpovědně hledá i jiné zdroje pro jejich financování. SR vzala stanovisko správní rady na vědomí.

Ekumena

SR schválila zprávu o Leuenerském synodu a uložila ÚCK zařadit ji do materiálů pro 1. zasedání 33. synodu.

Zprávu o synodu Zemské evangelické církve v Porýní podal Jan Plecháček, účastník synodu v Bad Neuenahru.

Na synod saské církve 8.–11. 4. byla delegována Monika Žárská. Na výroční slavnost GAW Württemberg ve dnech 1.–3. 7. v Künzelsau byli delegováni Gerhard Frey-Reininghaus, Daniel Ženatý a Daniela Ženatá. Na výroční slavnost GAW Baden v Ettlingenu ve dnech 15.–17. 7. byl delegován Samuel Hejzlar. Na synod Valdenské církve, který se koná ve dnech

21.–26. 8. v Torre Pellice byl delegován Pavel Stolař. Na konferenci o Martinu Lutherovi pořádanou ve Wittenbergu 29. 10.–12. 11. byla delegována Lenka Ridzoňová. Na 7. valné shromáždění Společenství evangelických církví v Evropě (GEKE) 20.–26. 9. 2012 byl delegován Jan Roskovec. SR pověřila Petera Morée, aby se zúčastnil konzultace GEKE o vzdělávání v Tutzingu 26.–28. 9.

Nakladatelství Eman vydalo český překlad memoárů Hebe Kohlbrugge z Holandska. Spolu s ETF UK připravuje 20. 5. slavnostní prezentaci knihy za osobní účasti této sedmadevadesátileté přítelkyně a dlouholeté podporovatelky ČCE. V jednání je možnost její promluvy na synodu a předání Medaile vděčnosti.

Evangelická akademie

SR schválila předložený stipendijní řád Konzervatoře Evangelické akademie v Olomouci.

Ředitel EA předložil zprávu o školách EA pro synod. Na přání synodálů obsahuje mj. pohled školské rady, podrobnější informace o školách a zprávu Nadačního fondu na podporu církevního školství.

Různé

Humanitární komise ČCE předložila synodní radě zprávu o své činnosti za rok 2010 včetně přehledu nákladů a rozpočet na rok 2011.

SR vzala na vědomí zápis z poslední schůze poradního odboru pro otázky životního prostředí (POŽP), v němž bylo mj. uvítáno schválení vstupu ČCE do České křesťanské environmentální sítě (ČKES).

DaZ

SYNODNÍ SENIOR

Vyjádření k událostem v Krupce

V sobotu 9. dubna se konal v Krupce pochod extremistické Dělnické strany sociální spravedlnosti, městem nepovolený a rozhodnutím soudu umožněný. Bylo přítomno mnoho policistů, kteří nakonec zasáhli proti modlitebnímu shromáždění, jeden duchovní byl zraněn a vše proto, aby pochod neonacistů mohl projít schválenou trasou. Tolik několika větami, více lze nalézt ve zpravodajstvích.

Na shromáždění v Krupce jsem nebyl, byli tam však bratři a sestry z některých církví české ekumeny. Považu-

ji za správné, že zorganizovali modlitební shromáždění na ochranu práv menšin a za pokojné soužití v naší republice.

Byl jsem překvapen, že Policie ČR proti tomuto shromáždění zasáhla a podporují všechny ty, kdo žádají posouzení jejího zásahu nejen z hlediska zákonů České

republiky, ale též vhodnosti zásahu proti pokojnému náboženskému shromáždění.

Extremismus a neonacismus zlověstně ovlivňují život společnosti také tím, na jakých principech utvářejí vztahy k menšinám, imigrantům i vůči postiženým. Tyto zlé a nebezpečné trendy mají svůj prostor také proto, že značná část společnosti zůstává lhostejná a její pasivita v odporu vůči tomuto zlu je dobrým podhoubím pro jejich zhoubný vliv.

Událost v Krupce povzbuzuje každého z nás, abychom netolerovali všechno to, co nemá místa ve společnosti, pokud chce být dobrým domovem pro všechny a nikoliv jen pro vybrané. Takovým domovem však naše společnost nebude, pokud jeho základy budou stát na nenávisti a lživém myšlení.

Uvědomuji si, že soužití s lidmi jiných kultur a jiných pohledů na život není snadné, jeho budování však je právě tou půdou, ze které má vzejít něco nového. Ponížování, diskreditace a bezpráví vůči druhým takovou půdou není a nikdy nebude.

Orgány státní a veřejné správy žádám, aby se nezřídily toho nést přijatou odpovědnost v okamžiku, kdy je třeba naplnit elementární principy jejich poslání – chránit všechny, kdo slouží dobru, a stavět se do cesty těm, kdo slouží zlu.

Československá církev evangelická stejně jako velká část křesťanů z ekumenického společenství církví, pomáhá různou formou budovat dobré soužití mezi lidmi a nevyhýbá se hledání pomoci pro dobré soužití s Romy a k ochraně života menšin. Nedílnou součástí služby církví je výchova k osobní odpovědnosti a statečnosti právě tehdy, kdy jde o ochranu toho, co dobrého nám Pán Bůh v druhých lidech dává.

Doufám, že se politováníhodná událost v Krupce ze závěru minulého týdne stane výzvou všem uvážli- ▶

vým a soudným lidem k tomu, aby nedovolili budovat tuto společnost na ponižování a sociálním vylučování a naopak intenzivněji rozvíjeli to, co můžeme sdílet s druhými k našemu společnému užítku a prospěchu.

Každého, koho nárůst extremismu v zemi děsí a koho zneklidnil zákrok policie v Krupce, prosím, aby se nenechal dohnat k úvahám o bezmoci nebo odplatě. Existují ještě další cesty, jak proměnit myšlení i nitro druhých. Takovou cestou je také modlitba. Jsem rád, že na její význam a roli upozornili ti, kdo se v sobotu postavili do cesty extrémistům a kdo se, žel Bohu, setkali s takovou podobou odmítnutí ze strany státní moci.

Joel Ruml

*synodní senior Českobratrské církve evangelické
a předseda Ekumenické rady církví v ČR*

Z DOMOVA

Celonárodní čtení Bible

V Česku se zrodila nová velikonoční tradice. Důkazem je letošní již třetí ročník Celonárodního čtení Bible, nad kterým převzal záštitu ministr kultury Jiří Besser, pražský primátor Bohuslav Svoboda a předseda Ekumenické rady církví v ČR Joel Ruml.

V loňském roce se do čtení zapojily tisíce pořadatelů i náhodných kolemjdoucích na 98 místech celé ČR. Většinou se četly texty Starého i Nového zákona vztahující se k velikonočním, na několika místech se za tři dny a noci dokonce nonstop přečetla celá Bible. K letošnímu čtení se připojilo na 70 měst a obcí. Nejvíce se četlo během velikonočního víkendu.

Na Velký pátek v Plzni U Branky zahájil čtení plzeňský biskup František Radkovský, který předal štafetu bývalému primátorovi prof. Zdeňku Mračkovi a ten pak dalším a dalším téměř 150 čtenářům. O mikrofon se střídaly osobnosti mediálně známé s dětmi, seniory a lidmi nejrůznějších profesí. Bible tak svedla dohromady pestrá společnost a přivedla účastníky k diskusi nad tématy, na která se nám žel mnohdy nedostává času. Jeden ze čtenářů charakterizoval do kroniky toto setkání jako „úžasný biblický hydepark“. Zpestřením letošního ročníku bylo čtení Bible v cizích jazycích. Čtenáři z různých konců světa přinesli Bible ve své mateřštině a vedle ruštiny, němčiny a angličtiny zněla Bible i v jazycích exotických – mongolštině, hindštině, jazyce malejalského a dalších. Účastníci si mohli prohlédnout i texty v řečtině a hebrejštině – jazycích, ve kterých byla Bible sepsána.

Smyslem akce je připomenout veřejnosti smysl

velikonočních svátků a upozornit na Bibli jako naše společné kulturní a duchovní dědictví. Veřejné čtení Bible proběhlo zejména na ulicích a náměstích, mnohde také ve veřejných knihovnách. Pořadatelem je Nadační fond Bible21 (NBK) ve spolupráci s řadou církví, knihoven a dalších organizací.

RŠk/GM

JUBILANTI

V květnu slaví kulaté nebo půlkulaté narozeniny (od padesáti let výše) tyto současní a bývalí pracovníci v církvi:

Jarmila Strádalová 80

Pavel Klimeš 50

Jaroslav Vokoun 55

Hana Hanáková 70

Pavel Filipi 75

Anna Pípalová 65

ÚMRTÍ

Krátce před svými 90. narozeninami zemřel 18. dubna **Vladimír Doule**, farář ČCE v. v., naposledy v Moravci.

Na Velký pátek 22. dubna zemřel ve věku 86 let kazatel Jednoty bratrské **Jindřich Halama st.**

Ve věku nedožitých 89 let zemřel 27. dubna farář ČCE v. v. **Ladislav Horák**, naposledy působil v Bučině a Brančově nad Orlicí.

ZE SVĚTA

Německý kněz připomněl Ježíšovu smrt úmrtním oznámením v novinách

Berlín. Velmi netradiční způsob, jak upozornit na význam Velkého pátku, kdy si křesťané po celém světě připomínají ukřižování Ježíše Krista, zvolil evangelický děkan Dirk Wessel z Norimberku. V tamních denících dal otisknout Kristovo úmrtní oznámení.

„Vzpomínáme na smrt Ježíše ben Josefa, zvaného židovský král. Narozen roku čtyři před Kristem, zemřel v roce 34 po Kristu,“ stojí v černém rámečku, který se objevil mezi ostatními úmrtními oznámeními. Wessel jím prý chtěl upozornit na původ velikonočních svátků.

„Domnívám se totiž, že 50 procent Norimberčanů vůbec neví, co Velký pátek ve skutečnosti byl,“ vysvětlil kněz svůj neobvyklý krok. „Bez jeho úmrtí by nebyly žádné velikonoce,“ dodal.

V oznámení, které otiskly listy *Nürnberger Nachrichten* a *Nürnberger Zeitung*, Wessel také zve všechny věřící k uctění památky Ježíše Krista. „Smuteční slavnost k jeho úmrtí se koná na Velký pátek v kostele svatého Linharta v Norimberku,“ skryl do textu pozvánku na velikopáteční mši.

Nápad na netradiční připomínku ukřižování Ježíše prý nepochází od něj, ale objevil ho před 20 lety v jednom deníku. Když s ním přišel do inzertního oddělení norimberských novin, vzbudil prý nejprve rozpaky. „Bylo těžké té dámě vysvětlit, že patříme k členům Ježíšovy rodiny. Ale nakonec jsme opravdu platili jen sazbu pro rodinné příslušníky,“ poznamenal duchovní.

ChristNet/(jumi)

ZELENÉ OKÉNKO

Výtvarná soutěž

Ekologická sekce České křesťanské akademie vyhláší při příležitosti Dnů vděčnosti za stvoření výtvarnou a fotografickou soutěž na téma Jeden svět.

Výtvarná soutěž je určena dětem; fotografické soutěže se může zúčastnit kdokoliv bez ohledu na věk.

Obrázky formátu A3 nebo A4 malované či kreslené libovolnou technikou zasílejte poštou do pátku 1. července 2011 na adresu:

Ekumenická rada církví
Donská 370/5
101 00 Praha 10

nebo poštou či odevzdáním na vrátnici (v pracovních dnech od 8.30 do 18.30 hodin):

Česká křesťanská akademie
Vyšehradská 49
128 00 Praha 2

Na obrázky nezapomeňte napsat jméno a věk autora obrázku a do obálky vložit zpáteční adresu.

Všechny děti, které nám obrázek pošlou, obdrží diplom za účast. Třem vítězným autorům zašleme i malou odměnu. Vybrané obrázky budou vystaveny v Galerii Josefa Adamce (Na Špejcharu 3, Praha 7) od 24. srpna 2011 (otevřeno každou středu od 14.00 do 19.00 hodin). Výstava bude zakončena vyhlášením cen v úterý 11. října 2011 po bohoslužbě vděčnosti za stvoření.

JNe

CÍRKEV ŽIJE

foto: Zuzana Kršáková

Jak jsem se stala „organizovanou“

Byla jsem jiná

Jsem původem z nevěřící rodiny, kde téma Boha spadalo mezi tabu (podobně jako např. menstruace), o kterých se nikdo nikdy nebaví. Přesto, kam až má paměť sahá, jsem měla jeden obrovský dar – víru. Neprošla jsem přitom žádným náhlým osvícením, zázrakem či prozřením. Nedokážu ani říct, kdy jsem si vůbec naplno uvědomila, že jsem věřící, a tedy „tak trochu jiná“. Možná v pubertě. V časech dospívání jsem se chodila modlit do kostelů. Byla jsem ohromena barokní krásou, prostorností a prázdnotou malostranských chrámů. Zásadně jsem je vyhledávala prázdné. Evangelické kostely jsem vůbec neznala, asi proto, že jsou povětšinou nenápadné a zavřené. Žádné jiné věřící jsem ve svém okolí neměla či o nich nevěděla.

Těhotenské rozhodnutí

Se svou vírou jsem byla nenápadná. Jsem člověk, který nerad vybočuje z řady. A v mojí rodině být věřící znamená totéž jako být pomatený či slabý, být někdo, kdo potřebuje v životě berličku, protože sám ho nezvládá. Zásadním zlomem pro mě bylo až období těhotenství. Tehdy jsem si uvědomila, že pokud budu chtít ve víře vychovávat naše dítě, nebude to v prostředí, ve kterém se pohybuji, vůbec snadné, protože na to budu úplně sama. Nevěděla jsem, zda budu schopna svou víru dítěti zprostředkovat, a to pro mě bylo strašně důležité. Takže jak mi rostlo břicho, tak ve mně rostla také jistota, že prostě musím někoho najít. Jako by mi to někdo našeptával. Zřejmě i Bůh v té době došel k názoru, že samotná bych to vzdala a jen čekala, jak se děti rozhodnou samy. Bylo to jedno z mých nejtěžších rozhodnutí. Přijít jen tak mezi cizí lidi do cizího prostředí je pro člověka mé natury skoro nemyslitelné.

Spuštění kotvy

Tak jsem začala hledat. Na internetu podle mapy. Hledala jsem evangelíky. Důvodů, proč jsem nepřemýšlela nad římskokatolickou alternativou, bylo více. Nejdůležitější pro mě byl fakt, že se tam faráři nežení a ženy nemohou být farářkami, což mi nepřipadalo normální, i když kostely mají překrásné. Tak jsem se dostala do jednoho z pražských sborů, ve kterém jsem se zanedlouho nechala pokřtít.

Velkým překvapením se pro mne stalo, když jsem (až později!) zjistila, že v ČCE byl kdysi pokřtěn můj tatínek i babička a že náš farář působil dříve v moravském sboru, do kterého se babička před svou smrtí vrátila. Našla jsem tak sbor, kde se cítím dobře, i proto, že je pražský, ale přitom také trochu moravský, pro což mám slabost.

Pravidelná setkání s věřícími jsou pro mě od té doby velkou radostí a utvrzením ve víře. Kázání, čtení z Bible a rozhovory mi otevírají zcela nové obzory. Pro člověka zvenčí je třeba velmi těžké vzít si Bibli a číst si v ní jen tak. Věřte mi, zkoušela jsem to. Až ve sboru nyní objevuji krásu příběhů a sílu osobností v ní zmiňovaných. Nikdy jsem nezalitovala, že jsem se přidala do organizovaného společenství věřících. I moje děti chodí do kostela moc rády. Je to svátek, na který se těší už dopředu, mají tam kamarády a stýkají se s dobrými lidmi.

Lýdie (33)

Misijní PROČ a JAK

Proč konat misii?

V minulých příspěvcích jsem se pokusil shrnout nejdůležitější odpovědi na otázku: PROČ konat misii? Protože církvi se v misii dostává pověření spolupodílet se na jedinečném příběhu Boží cesty za člověkem. Misie je důležitým pramenem stálé obnovy církve. Nabízí se jako jedna z možností křesťanské služby od člověka k člověku (ČB 2011/1). Konáme ji, protože lidé naší doby nejsou spirituálně lhostejní a evangelická víra a zbožnost jim může i dnes nabídnout zásadní životní inspiraci (2011/2). A v neposlední řadě proto, že jedním ze základních úkolů církve je už od časů Nového zákona oslovit lidi v okolí, aby byli inspirováni k vyznavačskému přijetí víry a křtu (2011/3).

Otázka, která míří ještě hlouběji

Kolega Jan Jun ve své reakci (Existuje JAK v otázce misie?, 2011/4) poukázal na jeden zásadní související problém: Je vhodné přemýšlet o tom, JAK dělat misii, když často selháváme i v rodinném předávání víry z generace na generaci? Takové selhání totiž podle něho klade otazník nad naší celkovou křesťanskou hodnověrností. ▶

Jeho postřeh považují za zásadní upozornění na problematiku, která s výjimkou tohoto dílu zůstala (a zůstane) mimo zorný úhel této ročníkové série Misijních inspirací, přestože s jejím tématem skutečně velmi úzce souvisí. Já sám jsem totiž (na rozdíl od kolegy Jana) měl to štěstí, že ve všech třech sborech, kterými jsem jako mládežník nebo kazatel prošel, panovala atmosféra, v níž se považovalo za samozřejmé, že rodiče, případně prarodiče praktikují svou evangelickou víru doma i ve sboru rovněž se svými dětmi nebo vnoučaty. Dané sbory vycházely této situaci vstříc a zřizovaly různé skupiny nedělní školy a školky, klubovny, pořádaly rodinné bohoslužby, tábory a rekreační pobyty pro děti i celé rodiny... Samozřejmě to vůbec neznamenalo, že by se vždy vše podařilo, že by se někdo někdy „neodrodil“, že by krátkodobě neubývalo členů. Obecně ovšem bylo předávání pokladů víry dalším generacím spíše standardem než výjimkou.

Pokusit se zodpovědět otázku, proč tomu takto není ve všech sborech, je nad mé síly: Jde snad o problém nedobře vykonané služby některého z nás kazatelů, třeba někdy před mnoha lety, jejíž trpké plody se sklízejí až dodnes? Nebo v některých obdobích existence sborů selhali laici, kteří se pod tlakem materialistické ideologie komunistických časů nechali zatlačit do defenzivy a doma o své víře mlčeli? Či jde o problém primárně sociologický, související s různou duchovní situací na Moravě a v Čechách, v menších a větších obcích, v menších a větších sborech?

Jak konat misii?

Tato série Misijních inspirací tak přiznaně míří především k těm, kteří – při vědomí vši vlastní nedokonalosti – na obě zásadní otázky týkající se nejhlubšího základu misie, odpovídají kladně: 1. Je pro mě samotného křesťanská víra tak ZÁSADNÍ, že ji i moji nejbližší vnímají jako stálou pozitivní motivaci mého myšlení, mluvení i jednání? (Nebo jinak: Hořím sám dost na to, abych mohl zapalovat druhé?) 2. Víím, PROČ bychom měli být jako evangelická sborová společenství misijně aktivní? Taková si pak totiž kladou často onu otázku třetí: JAK konat misii? Jaké metody a strategie použít? Tomuto tématu se budou věnovat všechny ostatní díly této série až do konce ročníku.

V odpovědi na tyto otázky pak má podle mě smysl učit se nejen navzájem mezi sebou, ale i u těch, kteří úspěšně „misionařili“ nebo „misionaři“ v podobných podmínkách jako my. Jako inspirátory bych pak navrhl např. křesťanské sbory prvních století, prvorepublikové farářské i laické evangelizátory, některé církve současné české ekumeny, ale i současné odborníky na misiologii, religiozitu, sociologii, psychologii, a v některých oblastech dokonce i obchodní společnosti a firmy, které ve své oblasti činnosti rovněž zkoumají, jak vhodně oslovit moderního člověka.

Jen tak se udržíme ve stopách apoštola Pavla, jednoho z největších apoštolů celých dějin křesťanství. Ten vyznal právě o své misijní práci: „Vším jsem se stal vším, abych získal aspoň některé.“ (1K 9,22)

Roman Mazur

MEDAILE VDĚČNOSTI

Pracovníkům olomouckého sboru

Zpěvem žalmu 98 začaly bohoslužby 3. neděle Postní – Oculi ve sboru ČCE v Olomouci. V neděli 27. března 2011 je sloužil vzácný host – synodní senior Joel Ruml, který spolu se synodní kurátorkou Liou Valkovou navštívil olomoucký sbor.

Po kázání synodního seniora před sbor vystoupila synodní kurátorka Lia Valková. Řekla: „Ježíš svěřil svým učedníkům poslání: Jděte do celého světa a získávejte mi svědky. Je to nadlidský úkol. Je tu sbor, tvořený těmi, co neúnavně pracují na Boží vinici. Mnoho je těch, kdo pracují ve sboru. Dělalj toho hodně, nejde vyjmenovat

vše. V minulosti synodní rada oceňovala zahraniční pomoc, dnes se rozhodla vyjádřit vděčnost těm, kteří pracují ve sborech Medailí vděčnosti. Chceme tak poděkovat těm, kteří dlouhá léta pracovali pro sbor: Milá sestro Evo Blažková, sestro Emilie Kuropatová, bratře Jane Bartušku a bratře Josefe Vraji, děkujeme vám!“

Promluvila také farářka Jana Rumlová: „Před týdnem tato jména zazněla na výročním sborovém shromáždění. Prosím, abyste přišli dopředu. O výběru rozhodlo staršovstvo, které je zrakem sboru. Hledalo, kde zasáhl ten ‚Boží prst‘,

o kterém se zmiňoval synodní senior v kázání, a rozhodlo se projevit vděk.“

Všem čtyřem pak farářka Jana Rumlová spolu s kurátorem sboru Janem Matějkou předala

za dlouholetou a ochotnou práci v křesťanské službě a Josef Vraj za věrnou službu církvi, práci presbytera a pokladníka, za vytrvalou péči o účastníky bohoslužeb a správu majetku olomouckého sboru.

medaile a pamětní listy. Oceněn byl dlouholetý kurátor sboru a nyní čestný kurátor Jan Bartušek za letitou věrnou službu církvi, práci kurátora a varhaníka, za vytrvalou péči o olomoucký sbor. Emilie Kuropatová a Eva Blažková převzaly ocenění

Eva Blažková na závěr slavnosti řekla: „Myslím, že ve sboru je víc lidí, kteří by si to zasloužili, všem děkujeme za spolupráci a krásné chvíle.“

Ivana Jenišťová

Neúnavný bratr Jaroslav Graclík

Vzpomenete si, co jste dělali v roce 1947? Že jste ještě nebyli na světě? Že jste teprve chodili do obecné školy? Nebo si doma hráli

u maminky? Bratr Jaroslav Graclík v té době už vedl sdružení mládeže ve sboru v Novém Jičíně. A nejen to. Mnohé sestry, dnes již samy velmi úctyhodného věku, vzpomínají, jak je bratr Grac-

lík před šedesáti lety učil v nedělní škole. K tomu zpíval řadu let v pěveckém sboru. Jako presbyter sloužil ve staršovstvu, v letech 1973–2003 byl kurátorem sboru. Ochotně se zapojoval do práce v celém seniorátu.

Právě za tuto celoživotní obětavou práci staršovstvo sboru v Novém Jičíně navrhlo, aby byla Jaroslavu Graclíkovi udělena Medaile vděčnosti ČCE. Slavnostní předání se konalo při bohoslužbách v neděli 3. dubna za přítomnosti synodního seniora Joela Rumla a synodní kurátorky Lii Valkové.

Staršovstvo děkuje nejen bratru Graclíkovi, ale i jeho manželce Aniče za vše dobré, co pro náš sbor v Novém Jičíně vykonali.

Staršovstvo sboru

Terra sancta

Komponovaný (před)velikonoční pořad Bohdana Mikoláška

V úterý 5. dubna se v žižkovském Atriu konal komponovaný hudební pořad, unikátní hned z několika důvodů. Známy písničkář, syn faráře ČCE Adriana Mikoláška, zde v pečlivě sestaveném pásmu představil nejen své písně zpívané s kytarou, zejména z cyklu křesťanských skladeb

foto: Josef Novák

Cestacíl, ale i svou elektroakustickou hudbu, video se záběry švýcarské krajiny, doprovázenými vlastní duchovní hudbou, a zejména své liturgické skladby v podání skvěle zpívajícího šestnáctičlenného smíšeného sboru Pražští pěvci, vedeného sbormistrem Stanislavem Místrem. První část programu směřovala duchovně k Velkému pátku a vyvrcholila premiérou dvanáctiminutové kantáty pro sbor a sóla Bože můj, proč jsi mne opustil, druhá část začala Kris-

tovým vzkříšením a směřovala ve velikonočně radostné náladě k další premiérově představené kantátě Víra, naděje, láska, tentokrát desetiminutové. O obou kantátách lze bez nadsázky říci, že jde o skladatelsky i myšlenkově mimořádná díla, která by rozhodně neměla odeznít se dnem

foto: Silvia Lešíkarová

své premiéry. Ve vynikajícím podání Pražských pěvců by bylo možno vydat je třeba jako hudební přílohu *Českého bratra*.

Mikoláškův komponovaný pořad ukázal nejen na nepřehlédnutelnou kvalitu autorovy církevní hudby, ale naznačil i další možnosti českého písničkářství, které nabízí pečlivá kompozice pořadu, spojení různých hudebních stylů a prvků či zapojení pěveckého sboru.

Jan Šulc

KRIZE / VIZE

Organizace, správa a management církve

Letos 22. února se nás sešlo v libeňském sboru kolem osmi, což je počet ideální pro skupinovou (i týmovou) spolupráci. Asi jsme spolupracovali, protože výsledek byl znát – zjevil se tvar. Romana Mazura vyjevení základu vedlo

k tomu, že na konci odmítl ostatní plánovaná témata setkávání Krize/Vize; nemají smysl, dokud neodpovíme na otázky po podstatě: Kdo je pro nás Kristus a Čím je pro nás víra. Ostatní pak už bude snadné.

V minulém čísle *Českého bratra* si čtenáři mohli přečíst zprávu Jany Šarounové. Jako druhý díl nyní vychází rozhovor autorů vstupních příspěvků setkání - Pavla Duchana a Bohumily Baštecké, v němž jsme využili i glos Petra Krejčího a Petra Slámy, zaslanych po setkání. Přepis rozhovoru jsme proložili mezititulky, protože proces je někdy stejně zajímavý jako výsledek.

Peníze

BB: Zapamatovali si vás jako člověka, který mluví o penězích. Ale tomu jste se bránil už na setkání.

PD: Marně, jak vidím. Podtrhal jsem si svůj příspěvek a vychází mi to 50 na 50 - peníze versus služba. Peníze jsou podružné téma, pro management nezajímavé. Budeme muset management měnit v důsledku nedostatku peněz, ale podstatná bude pořád osobní angažovanost. Pro lidi je mnohem jednodušší mluvit o penězích než se angažovat v tom, co se jich týká. Je jednodušší dát 500 Kč tomu, kdo mi vysbírá odpadky z ulice, než jít a sebrat je. Nakonec jsou lidé natolik vytížení, že mají jen ty peníze a nahrazují jimi sebe samy.

Paradoxně my nedáváme ani ty peníze, což je výsměch. Myslím, že to je způsobeno celkovou krizí vztahu - mezi lidmi a lidí k věcem. Dnes je všechno rychloobrátkové zboží, nezískáváme k věcem vztah. Jednodušší je pak vyměnit partnera než investovat do vztahu, přitom někdo řekl, že ideální vztah je ten, v němž oba mají dojem, že dávají méně než ten druhý. Chce to plné nasazení člověka a stanovení priorit. Co mu za co stojí. Jsou pro mě peníze na sbor prioritní položka, nebo dávám na sbor z toho, co mi zbude? Druhý případ vnímám jako nedostatek vztahu ke sboru. Co nic nestojí, za nic nestojí. Čemu dávám málo peněz, tomu příkládám malý význam. Umějí se sbory mobilizovat, aspoň když je potřeba jednorázový velký výdaj?

Osobní angažovanost

Co laik pro sbor dělá? Někdy je sbor vnímán jako „farář a jeho práce“. Jenže aktivní kreativní farář, jako je ten náš, by mohl být na dalších deseti místech najednou, pokud by byl někdo schopn převzít část jeho agendy. Bude-li méně peněz na faráře a faráři budou muset pracovat, mnohem víc z jejich agendy budou muset převzít laici. A když nepřevzou, ukáže se, že o to, co faráři dělají, nemáme zájem nebo nám na tom nezáleží.

BB: Tohle jste myslel, když jste říkal, že ČCE je bezbarvá? - Za sebe říkám, že mně krize nevadí, já ji vnímám vždycky jako příležitost, což je mimochodem také věc managementu, ať jde o zvládání rizik nebo o management krizový.

Nehrajme si na počet

PD: Mně to také nevadí. Jde o to nehrát si na počet, jde o křesťanství jako cestu života. A když nás bude méně, bude to ozdravné, protože to bude autentické a už se nebude moci říkat: káže vodu, pije víno. Víím, že mám v tomto směru pohled Pražáka - když z patnácti sborů zbudou dva, je houby zle. Ta bezbarvost je i otázka minima - co minimálně musí platit, abychom ještě mohli mluvit o tom, že jde o Českobratrskou církev evangelickou. S naším farářem se shodnu pouze na tom, že křesťanství je třeba žít. Říkám „pouze“ a víím, že je to pro mne to nejdůležitější. Ale já bych chtěl víc - aspoň nějaké to vyznání víry.

Identita církve a školy

Je těžké říct něco, co by ČCE věroučně pobouřilo. Zvyk v ČCE je udržet vše co nejširší - jenže pak vznikají ty otázky: Kým je pro mne - pro nás - Kristus a co je to ta víra? Jde o to, že jsem v kostele, že věřím, že čtu Bibli, že žiju jako křesťan dvacet čtyři hodin denně, i když je to obtížné? Pokud žiju jako křesťan, pak miluju svého bližního jako sebe sama, a to musí být poznat. Vynechám z toho pomoc, protože ta už je obsažená v tom, že křesťan miluje bližního, modlí se a svěřuje svůj život Bohu.

BB: Já bych z toho podepsala, že „svěřuje svůj život Bohu“. Ale o to možná jde, dohodnout se na tom minimu, jak jste říkal, pod které bychom se podepsali všichni.

PD: Studuju na Evangelické teologické fakultě Teologii křesťanských tradic. Studuju naše tradice na křesťanské teologické škole, a nezačínáme výuku modlitbou! Přitom - jestli tomu rozumím - je teologie reflexí vlastní víry, tak nás to učí Ivana Noble. Předpokládal bych, že modlitba bude integrální součástí mého bytí na teologické fakultě.

BB: Jak si vysvětlujete, že se zrovna na setkání o managementu vynořila potřeba jít k podstatě, klást si otázky, kým je pro mě Kristus a čím je mi víra?

Management - česky řízení a zvládání

PD: Myslím, že to bylo opravdu tím managementem. Objasnilo se, že v managementu nejde ►

o to, že někde sedí ředitel a sekretářka mu nosí kávičku, ale že jde o vizi a o cíl. Každý člověk, který se nad církví zamýšlel, minimálně vnímá absenci vize nebo má nějakou, která by se líbila jemu. Bylo by zvláštní, kdybychom na setkání Krize/Vize na vizi neslyšeli. Můžeme se o to pohádat, já jsem pro církev lidovou, můj farář pro vyznavačskou, kde se stačí jen přihlásit. Pohádejme se, a najděme ta základní společná pravidla. Dohodněme se třeba na tom, že vyznání víry bude minimum.

BB: Teď jsme asi zase u toho, že ČCE nemá tvář.

Identita, image, poslání, vize

PD: Nemá. Když srovnám to, co je na stránkách synodní rady – ty dva dlouhé a ne moc srozumitelné texty, z kterých jste vycházela a kde by mělo být, co je církev, jaké je její poslání a jaká je vize synodní rady při jeho naplňování – s „mission/vision“ funkční organizace, je to nebe a dudy. Podíval jsem se na stránky Coca-coly. Jasná a stručná vize, jasné poslání.

BB: To jste mě inspiroval. Taky jsem se na stránky Coca-coly podívala. Je z nich možné se učit. Oni už rovnou mluví o „mission/vision/values“. Dnešní management ziskových firem se zabývá hodnotami, zodpovědností, udržitelným rozvojem. Tohle pojetí managementu – ve „světě“ běžné – jako by se církevního prostředí netklo, ačkoli u zdroje slov poslání, vidění, hodnota byla církev. My máme kolem řízení asociace na nějakou divnou úspěšnost, kdežto svět mluví o smyslu. – Co když tvář a identitou ČCE je ale právě ta rozmanitost, otevřenost k názorům, úcta ke svobodomyšlnosti, která nám dvěma teď umožňuje říkat, co si myslíme?

Vše znamená nic

PD: To ano, ČCE si považuje svobodomyšlnosti, ale nabízí ji jako neprodejně zboží. Jsme otevřeni všemu a všem, což je neprodejná image. Prodejnost je v konkretizaci. Představte si, že nabízím přístroj, který umí všechno. Koupíte si ho? Ale také vám můžu říct, že umí luxovat, tapetovat a sekát trávu. Vše kolem domu. Dokud to nevyjmenuju, neumí pro lidi, co jej neznají, nic.

BB: Tím jste mi připomněl Romana Mazura. Říkal, že církev si může vybrat – a teď nevím, jestli pět nebo šest nebo patnáct – linií, pro které se může rozhodnout, aby práce sboru a faráře měla smysl. Nevíte, které směry myslel?

Možnosti, které dávají smysl, není nekonečně mnoho

PD: Nejsem Roman Mazur, ale pro mě jsou to aktivity, na které se sbor může soustředit. Farář je v tomto smyslu inspirátor, vůdce, když má on vizi, nastartuje lidi tak, že jsou schopni fungovat i bez něho. Branický farář je pro sborovou mládež konzultant; je přítomen na setkáních, poradí, ale v zásadě mládež nemusí řešit, protože mládež si svoje schůzky chystá sama. Pro Romana Mazura je ústřední misie, která přináší sboru novou kvalitu. Ve sboru pracuje už hodně samostatně misijní skupinka, což neznamená, že by nemohla vzniknout skupinka modlitební. Aktivity, které sbor může vykonávat, ho posílí, i když odpadnou ti, kteří nejsou tak zapálení.

BB: Roman Mazur také říkal, že jednou za rok činnosti spolu se sborem vyhodnocuje a ptá se na klíčové hodnoty. Tím pro mě zazněla přesně ta manažerská řeč, o kterou z mého pohledu jde. – Ještě se vás chci zeptat: na setkání padla zmínka, že synodní rada vyzvala členy církve, aby pro vyplnění kolonky „člen ČCE“ při sčítání lidu získali i další lidi, sympatizanty atd. To je pravda?

PD: Ano. Já za sebe bych dal přednost spíš reálným číslům. Ať se při sčítání lidu zapíše jen ti, kteří chodí pravidelně do kostela. Zase jde o peníze – církev bude podle těch čísel dostávat příští roky od státu peníze. Já ale odmítám hrát tyto hry, nejsem ze světa.

Krátkodobé zisky, dlouhodobé ztráty

BB: Tenhle tón nejde ze světa, ten jde z církve. A mne leká, protože je to z mého pohledu manažersky krátkozraké: krátkodobý zisk peněz za dlouhodobou ztrátu důvěry. – Mám poslední otázku. Petr Sláma byl nespokojen, že jsme se nedotkli tématu „moc, která leží na zemi“. Jak tomu rozumíte?

Moc, která leží na zemi

PD: Moc, která leží na zemi, znamená, že v prostoru mezi farářem, staršovstvem a sborem není nikdo, kdo by přijal zodpovědnost a řekl, co chce a jak to podle něho má být. Náš farář předstoupil před staršovstvo a řekl: tady máte, jak já si to představuju, očekávám vaše připomínky. A našťestí staršovstvo ne zvolilo obrannou strategii „to nejde, tady se to vždycky dělalo tak a tak, kdybyste to chtěl takhle, tak by nám utekla paní

Vomáčková“. Pokud nefunguje komunikace a fungují předsudky, nikam se to nehne.

Jde o to stanovit si priority. Pro mne nespočívá vítězství v množství. Růst by mě potěšil, kdyby spočíval v duchovním růstu lidí.

Na závěr trochu naděje a trochu skepse

Petr Sláma i Petr Krejčí považovali na setkání za nejdůležitější „to, co se odehrálo na závěr. Ony dvě otázky, bez jejichž zodpovězení nemá cenu pokračovat dále“. „Nemá cenu řešit dílčí aspekty krize, pokud chybí jasně formulované východisko, proč jsme křesťany.“

Jenže: V onom zasvěceném úterním povídání jsem nalézal povětšinou jen „mimoběžnost“ se situací, v níž je a kam jde naše společnost. „Přemyslím, zda se sestupem k základům víry nerozplyneme v onom báječném individuálním teologickém moři existenciálních vyznání víry.

Tohle už formulováno bylo. Náš problém je, kudy do toho. Na to jsou tradiční metody, ale my jsme je poztráceli.“ *souhrn předkládá Bohumila Baštecká*

OMLUVA

Při krácení úvodní pasáže příspěvku Krize/Vize v ČB 4/2011 byla slova vyjadřující autorčinu výchozí představu o tom, co je to management, vložena nedopatřením do úst jiné účastnice debaty, Bohumily Baštecké. Autorce Janě Šarounové i Bohumile Baštecké se omlouváme za nevhodný zásah do textu.

Daniela Ženatá

Z CÍRKEVNÍCH ŠKOL

Je libo stát se sociálním vychovatelem nebo pečovatelem?

Představení Střední odborné školy sociální – Evangelické akademie v Náchodě

Škola byla založena v roce 1991 pro humanitně zaměřené žáky. Jejím hlavním cílem je vzdělávat a vychovávat odborníky v oblasti sociální práce. Škola nabízí střední vzdělání ukončené maturitní zkouškou v oboru sociální činnost se zaměřením na sociální vychovatelství nebo sociální pečovatelství.

V obou oborech se žáci připravují na sociální práci v různých státních a nestátních sociálních, charitativních, pedagogických, zdravotnických zařízeních a ve státní správě. Pro školu je stěžejní, aby její absolventi byli dobře odborně připraveni do praxe a aby jejich budoucí práce s klienty byla založena na hluboce lidském základu a byla prosycena milosrdenstvím. V oboru sociální vychovatelství se žáci zaměřují na specifickou výchovnou a pedagogickou práci pro potřebné občany. V oboru sociální pečovatelství se žáci zaměřují na péči o nemocné a postižené. Oba obory jsou plně akreditované pro práci v sociálních službách.

Na školu uchazeči nekonají přijímací zkoušky. Do prvních ročníků oboru sociální činnost bude

v příštím školním roce přijato prvních 64 uchazečů s nejlepším průměrem hodnocení za první

pololetí v 9. ročníku základní školy. Škola je otevřena všem uchazečům o studium se zájmem o sociální problematiku, a to bez ohledu na jejich náboženské přesvědčení. ▶

Atmosféru ve škole zpříjemňuje dobrý kolektiv a mnoho vzdělávacích, zábavných a zážitkových akcí se sociálním zaměřením, které

škola pořádá. Dále se škola zapojuje do mnoha veřejných sbírek, účastní se provozu sociálních, zdravotnických, výchovných, vzdělávacích a jiných zařízení, zapojuje se do humanitárních

vnitrostátních i mezinárodních akcí a každý rok připravuje pro všechny předškoláky z Náchoda a okolí různé akce se sociálním zaměřením. Mezi školní zajímavosti patří to, že ředitel školy je včelař, učitel výpočetní techniky výborně hraje na několik hudebních nástrojů a češtinářka hraje ochotnické divadlo.

Absolventi školy ve velké míře pokračují ve vzdělávání na VOŠ nebo na vysokých školách, zejména v oblasti pedagogických a sociálních věd. Část absolventů míří hned po škole do zaměstnání jako sociální pracovníci. Škola spolupracuje s mnoha sociálními, zdravotnickými a školskými zařízeními, kde žáci vykonávají praxe. V současnosti konají žáci průběžné praxe každý týden ve 23 zařízeních a souvislé praxe ve 117 zařízeních.

A co čeká školu v nejbližších dnech? Žáci 4. ročníku budou v květnu a červnu skládat státní maturitu. Ostatní žáci se svými třídními učiteli vyjedou na školní výlety. Ještě se stihne koncert, charitativní sbírky a sportovní den. Na konci června si žáci převezmou vysvědčení a hurá na prázdniny.

David Hanuš, ředitel školy

Zase Herlíkovice

Co v minulém článku nebylo

V minulém čísle jste se v článku bratra Jana Kirschnera dočetli mnoho zajímavých informací o Horském domově. Chci na tento článek navázat a poskytnout čtenáři jiný pohled do Herlíkovic.

Rekreační středisko, jak sám název napovídá, slouží členům církve a dalším zájemcům k odpočinku, případně jako školicí zařízení. A tak není divu, že nejdůležitějším úkolem pro vedení střediska je zajištění běžného provozu. Cílem pak je vedle rozumného využívání i relativní ekonomická samostatnost celého zařízení. Z tohoto pohledu je nejdůležitější Hlavní budova, následně pak Vilka a Vokurka. Kuncárna, ve které mnozí z nás prožili krásný čas prázdninových brigád, byla pro svůj špatný technický stav již před dvaceti lety uzavřena a dále chátrá.

Tak to prozatím zůstává i z pohledu kuratoria Horského domova.

Při realistickém posouzení situace je na místě otázka: Co je nejdůležitější v nejbližším časovém

horizontu? Po letech střídání různých správců a různých koncepcí střediska Horský domov opět více otevíráme směrem do církve. Je to prostor pro mnoho rozličných programů: od společných

OMLUVA

Rád bych se omluvil paní Evě Jindřiškové, správce Horského domova (HD), která v zimním období zajišťovala provoz střediska ve ztížené osobní situaci. Její práce a otevřenosti si vážím.

Také si uvědomuji obtížnost situace, kterou musí kuratorium HD řešit a rozhodně si nemyslím, že lze v dané chvíli mluvit o obnově objektu Kuncárny pro plný provoz. Na základě odborných posudků však mohu potvrdit, že objekt není ve stavu nutném k demolicí. Pro letní sezonu navrhuji pouze práce, které zabrání v jeho další devastaci a které lze převést i svépomocí.

Jan Kirschner

víkendových akcí pro sbory až po rekreaci jednotlivců. Blízkost kostela zve k pořádání duchovních programů, meditací nebo cvičení zpěvu. Strážlivý pohled na současnou situaci ukazuje, že mnoho z nás si z nejrůznějších důvodů odvyklo do Herlíkovic jezdit. Zájem sborů i jednotlivců není sice stále ještě tak velký, jak by takovému středisku odpovídalo, ale v poslední době opět nadějně roste. Ve vybavení budov i v údržbě jsou dluhy z minulosti a rovnice je tedy jasná: Více návštěvníků přinese víc peněz a peníze umožní rozvoj. Z toho vyplývá, že v situaci, kdy tři provozuschopné budovy nejsou plně využity a není možné zaručit, že povšechná církev nebu-

de provozem střediska zatěžována, je nanejvýš problematické investovat peníze a síly do čtvrté budovy, o které není jasné, jaké bude její využití a co má její (generální) rekonstrukce přinést.

Věřím, že jsou lidé, kteří do Horského domova rádi přijíždějí. Raduji se, že církev znovu pro sebe toto středisko objevuje, což v budoucnu třeba umožní jeho rozvoj včetně Kuncárny. Další objekt má smysl rekonstruovat až tehdy, pokud bude plně vytižen celý stávající areál a bude sloužit intenzivně církvi. Do té doby jsou úvahy o rekonstrukci Kuncárny či jiném nakládání se střediskem předčasné.

Tomáš Matějovský

předseda kuratoria Horského domova

Vzpomínka na Vlastimila Kováře

Žádné práce se nebál a vždycky měl radost, když se dílo podařilo

„Nemyslím, že bych již byl u cíle anebo již dosáhl dokonalosti; běžím však, abych se jí zmocnil, protože mne se zmocnil Kristus Ježíš.“ (F 3,12) Tento biblický verš provázel bratra faráře Vlastimila Kováře životem a stal se jeho životním krédem.

ze sborového výletu

Narodil se 21. listopadu 1954 ve Vsetíně. Svě dětství a školní léta prožil v Hošťálkové, odkud dojížděl na gymnázium do Vsetína. V letech 1973–1978 studoval na Komenského evangelické bohoslovecké fakultě. Po krátkou dobu svého vikariátu působil v olomouckém sboru. V letech

1981–1992 byl kazatelem na svém prvním místě v Suchdole nad Odrou. Jeho druhým působištěm se v roce 1992 stal sbor v Novém Jičíně, kde strávil patnáct let. Roku 2005 přijal pozvání pozděchovského staršovstva a o dva roky později se se svou rodinou, manželkou Jiřinou, rovněž farářkou ČCE, a dětmi do Pozdřechova přestěhoval.

Mnohokrát jsme se za jeho působení sešli na faře při kávě nebo čaji. Bratr farář měl obdarování vytvářet kolem sebe prostředí dobrých lidských vztahů. Nezapomenutelné pro nás zůstanou jeho biblické hodiny, posezení při různých akcích, výlety do přírody, zájezdy a nespočet věcí, které pro nás připravoval. Byl to člověk laskavý a moudrý, nesmírně obětavý a štedrý, měl rád svůj sbor a ten si svého faráře vážil. Také po stránce praktické byl velmi schopný a zručný, žádné práce se nebál a vždycky měl radost, když se dílo podařilo.

Celý rok 2010 byl pro náš sbor časem plným obav a starostí, pro Vlastimila Kováře těžkým zápasem o život, v němž se střídaly chvíle naděje s chvílemi plnými bolesti. Letošní rok začal velice smutně. Situace byla těžká jak pro sbor, tak i pro rodinu bratra faráře. V únoru se jeho zdravotní stav natolik zhoršil, že musel být uveden do umělého spánku. Přes všechny naše modlitby a prosby dne 25. února Pán života a smrti odvolal bratra faráře z tohoto pozemského života a povolal ho do života věčného. Celý náš sbor se pokorně sklání před Boží vůlí. ▶

Děkujeme za všechno, co pro náš sbor v době, která mu byla vymezena, aby byl s námi, vykonal. Pán Bůh mu dal veliký dar lásky a porozumění bližnímu. Jsme vděčni Pánu Bohu za jeho život.

Milada Tomaníková, místokurátorka sboru v Pozdřechově

Ohlédnutí kolegy

Kdy jsem se potkal s Vlastíkem poprvé, nevím, nejspíš na nějakém setkání mládeže, ale pak pravidelně na setkáních farářů Moravskoslezského seniorátu. Zatímco já jsem „čeřil hladiny“, on raději naslouchal, zatímco já jsem stále o něco zápasil a stával se problémem, on, vždy pokorný, kolem sebe šířil přátelskou atmosféru. Vždy jsme si měli co povídat, oba jsme byli spíš lidmi praxe než teologických výpovědí – dost dobří „přes ruce“; oba jsme vládli zednickou „kelňou“ a jakýmkoliv náradím. Říkal jsem mu: „Vlastíku, kdybychom pověsili farářský talár na hřebíček a založili firmu Devatero řemesel, my bychom se k žebrotě nedostali, určitě bychom se dobře užívali.“

Naposledy jsem Vlastíka navštívil na faře v Pozdřechově, zdálo se mi, že je v dobrém stavu. Řekl jsem mu: „Vlastíku, kdyby ta tvá leukémie byla agresivní, už bys byl pod zemí.“ Pak jsem mu přenesl z garáže do dílny jakousi poličku, aby na ní mohl pracovat a nevyšel ze cviku. Ukazoval mi ještě nově vybudované hygienické zařízení na faře, cítil jsem, že by byl spokojenější, kdyby

si je udělal sám – bylo by dokonalejší, ale i tak byl rád. Odjížděl jsem uklidněn, že to není tak špatné. Dva dny nato se jeho zdravotní stav velmi zhoršil, musel do nemocnice na Vsetín, vypadalo to, že se nedožije rána. Byl na kapačkách, pokojně tam spal ještě čtrnáct dní a pak... usnul navždy. Pánu Bohu poručeno. Jeho maminka mi řekla: „Kdyby to bylo možné, tak ráda bych za jeho život dala svůj!“ Je možné mnohé, ale toto ne. To, co je potřebné a co nakonec zbývá, je unést bolest, pokusit se pochopit a smířit s tím, že Boží moudrost po všech stránkách převyšuje tu naši. Vzít vážně to, že Pán Bůh ví nejlépe, proč se stalo to nebo ono, a znovu v něm najít svůj ztracený pokoj.

Co Vlastimil Kovář znamenal pro lidi kolem, při rozloučení s ním za všechny vyjádřili kurátoři tří sborů, ve kterých působil. Když o něm mluvili jako o blízkém příteli a kamarádovi, s kterým mnohé osobně prožili, nijak neskrývali své pohnutí.

Jako odpověď na náš smutek a pláč slyšíme z knihy Zjevení: „Neplač. Hle, zvítězil lev z pokolení Judova, potomek Davidův...“ Je tu velikonoční ráno, Kristus přece vstal z mrtvých. Je-li to tak, pak i my vstaneme do nového Božího dne. Díky Pánu za tuto naději a slavný výhled. – A ať je to jak chce, chci říct: pro mne Vlastík žije a jednou se spolu „od plíc“ zasmějeme i samé smrti.

Petr Maláč, farář v Hošťálkové (kráceno)

Věra Hajská

Svědkyňe Boží věrnosti

V sobotu 5. března jsme se v pohřebním shromáždění rozloučili se sestrou farářkou Věrou Hajskou. Zemřela 23. února ve věku osmdesáti tří let.

Věra Hajská se narodila v rodině kurátora a mecenáše evangelického sboru ve Zlíně. Rozhodla se studovat teologii, ale již během studií se provdala a věnovala se pak řadu let především rodině. Spolu se svým manželem, farářem Blahoslavem Pípalem vychovávala šest dětí.

Přesto i v této době se snažila být pomocí ještě jinde a ve sborech ve Svatouchu a Nymburku, kde její manžel působil, vypomáhala jako sborová sestra. Studia dokončila teprve o mnoho let později

a jako farářka pak působila deset let v Nymburku a dalších deset let ve Velenicích. Své povolání přijala se vši vážností, její farníci dosud vzpomínají na její svědomitost a laskavost. Velmi ji zaujala biblická věda a účastnila se práce komise, která pokračovala v práci na ekumenickém překladu Bible. Nepřestávala číst teologickou literaturu. Pozorně sledovala politické a společenské dění.

Sestře Hajské bylo dáno, že navzdory všemu těžkému, čím v životě prošla, rozpadu prvního manželství, nemoci a úmrtí nejmladšího syna Jonatana, nejrůznějším zdravotním obtížím, nezatrpkla, ale zůstala člověkem radostným a nadějeplným. Svou důvěru v Hospodina vyjádřila ve svých vzpomín-

kách slovy: „Spíš než o své víře musím psát o Boží věrnosti, která mě už od narození provázela.“

Tak jsme ji také poznali ve sboru v Jilemnici. Zde se usadila na odpočinek spolu se svým manželem Vlastimilem Hajským, který jí byl věrnou oporou. Zapojila se do dění ve sboru i v ekumeně, vždy ochotná přispět tak, jak uměla.

Při pohřebním rozloučení zazněl konfirmační verš sestry Věry Hajské, slova, která pro tuto příležitost sama vybrala: „Budeš-li věřit, uzříš slávu Boží.“ Ta slova ji provázela po celý život. Věříme, že ji budou provázet i dál.

Martin Horák

Farář Vladimír Doule dovršil svůj čas

Narodil se v Řečanech nad Labem 8. května 1921. Coby student teologie působil za druhé světové války jako praktikant a pak jako diakon ve sboru v Praze Střešovicích. Ordinován byl uprostřed války, v prosinci 1943. Ze střešovického sboru odešel jako vikář do sboru v Třebechovicích pod Orebem, kde měl na starost i kazatelskou stanici v Rychnově nad Kněžnou.

V Třebechovicích si Vladimír našel ženu – Marii Kupkovou, jejíž tatínek měl na konci úzké uličky naproti faře obuvnickou dílnu. Na čele měl hlubokou jizvu po zranění kulkou z první světové války, ve které naši mladí muži trpěli a umírali pro rakousko-uherskou monarchii. Marie byla statečná žena a milá, skromná a obětavá man-

a navázal nové kontakty. Od roku 1949 Doulovým nadešlo 22 let ve sboru v Sázavě u Žďáru nad Sázavou. Tam je menší krásný kostel a hřbitov pod Pahýblem, fara se zahradou a dvorkem s přístřeškem, stodůlkou a garáží. Sázava je vesnice, do které se zapisovaly zásahy komunistické nadvlády, ale tamní věrní evangeličtí křesťané zase zapisovali do těch časů a situací své svědectví, a evangelický sbor trvá dodnes. Součástí sboru jsou kazatelské stanice ve Žďáře nad Sázavou a v Přibyslavi, dříve bývala shromáždění také v Polné. Když farář Doule odešel roku 1971 do brněnského sboru v Židenicích, v Sázavě jsem na jeho službu navázal.

Z Brna se Doulovi přestěhovali do Moravce u Pelhřimova, kde byla jejich dcera Ester Čašková farářkou. V knize *Církev v proměnách času* (2002) čteme: „V padesátých letech bylo z Moravce násilím vystěhováno devět rodin největších sedláků, čímž sbor přišel o věrné evangelické rodiny... Přes všechnu nepřízeň vnějších podmínek zůstalo ve sboru živé jádro.“ Z Moravce Vladimír Doule dojížděl do sboru v Opatově u Jihlavy, kde byl farářem v letech 1987 až 1991. V téže knize ocenil duchovní kořeny a tiché vyznávání v tomto sboru. Od roku 1991 do roku 1993 ve sboru v Moravči zastupoval dceru Ester, když byla na mateřské dovolené.

Později žil Vladimír v Chrudimi, kde jsme ho navštívili, muže zamyšleného a skromného. Jistě vzpomínal na to, jak stál v evangelických sborech ve službě Kristova evangelia. Rodina převezla tatínka k sobě do Prahy a je vděčna za pomoc doprovázení domácím hospicovému hnutí Cesta domů. Bratr farář Doule zemřel tiše v Praze v rodinném kruhu 18. dubna 2011, krátce před devadesátými narozeninami. Rozloučení se konalo v Sázavě. Verše na úmrtním oznámení začínají slovy „Ztišením se sluší tebe chválit, Bože na Sijónu.“

Jan Čapek

foto: Ben Skála

želka, která byla pro Vladimíra velkou oporou a pomocnicí po celý život, a když v roce 2001 zemřela, zůstaly na ni vděčné vzpomínky. Narodily se jim tři děti, Petr, Lydie a Ester.

Po válce Vladimír absolvoval od ledna 1946 čtrnáct měsíců vojenské služby a v akademickém roce 1947–1948 studoval na bohosloveckém semináři v Atlantě v USA. Mělo to pro celý jeho život velký význam, našel tam celoživotní přátele

HNUTÍ FOKOLÁRE

Ekumenický týden v Tridentu

Důraz na rodinný život, civilní spiritualitu a studium Bible

Ve dnech 11.–16. března 2011 se na pozvání české pobočky hnutí Fokoláre zúčastnila mezinárodního ekumenického setkání v Tridentu smíšená skupina deseti osob, z toho čtyři členové hnutí Fokoláre. Za ČCE v Tridentu byli Jaromír Dus, Marek Lukášek a Petr Peňáz.

Prezentace, diskuse, společné přednášky a bohoslužby se odehrávaly v konferenčním centru Mariapoli nedaleko Tridentu. Prostor pro ekumenicky pojatý slavnostní celodenní program zaměřený na přínos zakladatelky hnutí

civilní spirituality s důrazem na studium Bible. V sedmdesátých letech se otevřelo dialogu s nekatolickými církvemi a hnutími. V současnosti pěstuje kontakty i s jinými náboženstvími. Na konferenci několikrát zazněla teze „milovat církev druhého jako svou vlastní“. Přesto každodenní eucharistické bohoslužby probíhaly odděleně pro katolíky (italsky), luterány a reformované (německy) a anglikány (anglicky). Katolíci se mohli sice účastnit i nekatolických bohoslužeb, přijímání jim však nebylo doporuče-

Chiary Lubichové (1920–2008) poskytlo starobylé městské divadlo. Promluvil tam například primátor města a také kardinál Vlk.

Kromě veřejných programů pro zhruba čtyři stovky účastníků z Evropy, Asie a Afriky probíhaly kuloární rozhovory s členy hnutí. Hnutí Fokoláre vzniklo na půdě římské církve po druhé světové válce právě v Tridentu. Ze začátku nebylo v římskokatolické církvi přijímáno jednoznačně. Samo sebe definuje jako hnutí, nikoli řád. Přesto jsou členové vázání interními pravidly. Na rozdíl od řádů však hnutí klade důraz na rodinný život a vytváří novou podobu jakoby

no, podobně i evangelíci chodili na mše. Diskuse o méně příjemných tématech (interkomunio, ordinace žen, homosexualita, vztah anglikánů a katolíků v Británii a podobně) nebyla vítána a ani neprobíhala. Na druhou stranu bylo během setkání zřejmé, že snaha o přátelství ze strany katolíků, přinejmenším na „společenské“ úrovni, je upřímná. Z úst mnohých přítomných zástupců církvi zaznívaly návrhy vnímat toto setkání jako překonání důsledků nešťastného tridentského koncilu (1545–1563), který rozdělil protestanty a katolíky na mnoho staletí.

Marek P. Lukášek

PROČ SE ZAJÍMAT ZROVNA O KUBU?

Brno pro Kubu

Happening a putovní výstava

Dát najevo utiskovaným, že se o jejich situaci za hranicemi ví a mluví, že se o jejich životy zajímají občané státu, kteří byli ve velmi podobné situaci. Snažit se pomoci nejen materiálně, ale i nabídkou osobních kontaktů, nadějí, že ve svém úsilí o změnu nejsou sami. To je smyslem práce Komise pro Kubu při SR ČCE, která si dala dva úkoly: pomáhat demokraticky smýšlející opozici na Kubě a zvyšovat povědomí o situaci na Kubě tady v České republice, především v církevních kruzích.

Vyvrcholením projektu Brno pro Kubu byl happening s ekumenickou bohoslužbou, pochodem přes město a dalším programem v brněnském Domě umění.

Program happeningu otevřela v podvečer ekumenická bohoslužba v Červeném kostele. Za účasti široké ekumeny bohoslužbu vedl synodní senior ČCE a předseda Ekumenické rady církví Joel Ruml. V kázání Petra Šandery z Církve československé husitské jsme slyšeli o naději pro kubánské bratry a sestry. Ke zpěvu židenického Chrapotu se přidávalo celé shromáždění, zněly zpěvy z Taizé i písně a popěvky ve španělštině, se kterou díky naznačené výslovnosti účastníci bohoslužeb statečně bojovali. Jímavou součástí bohoslužby bylo pozdravení pokoje – mezi lidmi, kteří se sotva znali, byla cítit i sounáležitost s utiskovanými kubánskými křesťany.

Komponovaný večer pak pokračoval pochodem na podporu *Damas de blanco* (dam v bílém). Bílou barvou je vyjádřena solidarita s matkami a manželkami zavřených kubánských odpůrců režimu. Průvod bílých deštníků, šál a stužek prošel centrem Brna do Domu umění, kde účastníky čekalo osvěžení přípitkem *Cuba libre* – svobodná Kuba (coca-cola s kubánským rumem). Následoval film o Kubě, dokument o životě manželek disidentů, jejichž muži dostali za údajnou podvratnou činnost nesmyslně vysoké tresty. Osudy žen a dětí z takto roztržených rodin připomínají životní příběhy, které ani u nás před dvaadvaceti lety nebyly výjimkou.

Předposlední částí večera byla panelová diskuze, kterou moderovala Jitka Klubalová, vedoucí Komise pro Kubu při ČCE, a v níž debatovali Jana Soukupová, brněnská novinářka a někdejší di-

sidentka, Pavla Holcová z Člověka v tísní, Peter Morée, člen Komise pro Kubu a odborný asistent katedry církevních dějin ETF UK. Vzácným hostem byl kubánský disident, osm a půl roku zavřený právník Rolando J. Posada, nyní žijící v České republice. Tématem debaty bylo porušování lidských práv na Kubě, nerespektování náboženské svobody a výhledy do budoucnosti.

Příjemnou tečkou za celým pečlivě připraveným večerem bylo mezinárodní občerstvení připravené ženami z cizích zemí podle exotických receptů, moravské víno a kubánská hudba.

Součástí projektu Brno pro Kubu je také putovní výstava s názvem „Příběh jménem Kuba“, která měla vernisáž ve sboru v Brně-Židenicích 23. ledna a nyní putuje po sborech Brněnského seniorátu. Koncem roku může na požádání putovat i dále.

Daniela Ženatá

*Více o pomoci chudé zemi politických vězňů
a dětí vyrůstajících v totalitní bídě*

na: <http://brnoprokubu.cz>

*Finanční podporu přijímá komise pro Kubu
na účtu: 478 496 703/300, v. s. 911702,
zpráva pro příjemce: KUBA*

Selbitz – místo k načerpání duchovní posily

Komunita Christusbruderschaft jako inspirace i hostitel setkání

Poslední březnové úterý se sešli sousedé ze dvou stran hranice, která byla kdysi pod přísným dohledem. Společně hovořili o tom, co je možno dělat přes tuto hranici společně, jak se vzájemně lépe poznávat a kde si pomáhat. K setkání došlo na pozvání bavorské regionální biskupky z Bayreuthu dr. Dorothee Greinerové, která do této oblasti nastoupila před dvěma lety, a od počátku bylo zřejmé, že jí, stejně jako jejímu předchůdci Wilfriedu Beyhlovi, hodně půjde o kontakty s naší církví, jednou z nejbližších v sousedství. Hned po svém nástupu přijala pozvání do Prahy a zahájila tak tradici každoročních konzultací obou církví. V Selbitzu se nyní konala druhá schůzka. Z české strany na ni paní biskupka pozvala vedení církve, západočeského seniorátu a sboru v Chebu. Atmosféra setkání byla velmi příjemná, chuť ke spolupráci byla na obou stranách zřetelná.

*chebský farář Pavel Hejzlar (vlevo) a církevní rada
Otfried Sperl, děkan v Bamberku*

Za místo setkání vybrala paní biskupka Greinerová nevšední prostředí: sídlo komunity Christusbruderschaft v Selbitzu. Tento řád vznikl po druhé světové válce s cílem reflektovat situaci, která válkou vznikla. Skupina lidí se zájmem o duchovní posilu proti nacismu začala spolu žít a navzdory nepochopení ze strany vlastní církve založila pevně zakotvené společenství jako obdobu řádů v katolické církvi. Časem se ko-

munita usídlila na několika místech v Německu, odnož se vytvořila i v jižní Africe. Za dobu svého působení získalo společenství Christusbruderschaft pro svou otevřenost značný respekt nejen v oblasti sociální práce, ale také v oblasti vzdělávání. Pod hesly „chudoba, neposkvrněnost,

*regionální biskupka Dorothea Greinerová
a synodní senior Joel Ruml*

poslušnost, život ve vztahu, služba, shromáždění, svědectví, naděje“ probíhají v Selbitzu programy pro duchovní obnovu farářů, klauzurní pobyty pro vnitřní osvěžení a načerpání sil, vikariátní kurzy i stálé programy v rámci celoživotního vzdělávání farářů i laiků. Sestra Anna-Maria aus der Wiesche, donedávna představená selbitzské komunity, která má na starosti programy v klášteře, nám při rozhovoru nabídla možnost třítydenních klauzurních pobytů i pro naše faráře či farářky. Biskupka Greinerová pohotově reagovala nabídkou financování takových pobytů z prostředků bavorské církve. Bude mezi našimi duchovními o takovou duchovní posilu zájem?

Posílení polední modlitbou v místní kapli ve společenství sester z Christusbruderschaft pokračovali čeští a bavorští evangelíci ve společném rozhovoru. Při jednání bylo zřetelné, že je na co navázat. Od převratu v roce 1989 se uskutečnilo několik společných regionálních kirchentagů i kirchentagů pro děti, po léta se konají jednou ročně společné pastorálky farářů Zá-

padočeského seniorátu a děkanátu Selb, tradici mají také tábory pro děti (Kindersprachcamps). Pro mnohé účastníky bylo překvapením, kolik společného se už děje. Rádi jsme vyslechli zprávu o práci Kruhu přátel česko-německého porozumění, o lázeňské duchovenské péči našich farářů o hosty z Německa, o práci manželů Chamrádových při projektech česko-německého porozumění. Jedním z témat rozhovoru byla také spolupráce bavorské církve na projektu v Chebu, který se v minulosti dostal do slepé uličky, z níž nyní společnými silami hledáme cestu ven. Z rozhovoru vyplynula myšlenka spolupráce v Chebu v rámci diakonií, např. mezi děkanáty Selb - Wunsiedel a Diakonií ČCE, na společném česko-německém sociálním projektu. Taková možnost se nyní bude prozkoumávat, a pokud by se povedla, byl by to krásný příklad přeshraniční spolupráce.

Zajímavá byla informace referenta regionální biskupky Michaela Theina o struktuře církevní oblasti Bayreuth. Přestože i v bavorské církvi počet členů v poslední době spíše klesá, nejsou poměry našich západních sousedů vůbec srovnatelné se situací menšinové ČCE v sekularizovaném Česku. Vede nás to k beznaději, nebo spíše k inspiraci? Můžeme sami být našim sousedům v něčem příkladem? Je vzájemná spolupráce obohacením pro obě strany? Bylo o čem hovořit, mnohé otázky zůstaly otevřeny, ze setkání už vyplynuly i některé úkoly, ale jedno zůstalo nepochybné: Naše setkání mají dobrý důvod a o naše vztahy je nutno pečovat. Pokud ve vzájemném vztahu dochází k osobním setkáním, k přímým rozhovorům, společnému zpěvu a modlitbám, nabývá partnerství hlubšího rozměru. A tam se také daří ekumeně.

Daniela Hamrová

Kniha, kterou nelze koupit

Po stopách památek reformace v České republice

„O peníze jde až v druhé řadě. Můžete mít peníze, kolik chcete, ale pokud nemáte dost lidí, kteří se pro věc nadchnou, tak se nic nepovede.“ Řekl synodní senior a předseda ERC Joel Ruml na tiskové konferenci prezentující vydání publikace *Po stopách památek reformace v České republice*. Kniha je součástí projektu Zachování odkazu památek reformace a jejich zpřístupnění široké veřejnosti. Cílem projektu, financovaného z dotačního programu Evropské unie, je přiblížit návštěvníkům z České republiky i ze zahraničí památky reformace včetně doprovodných služeb. Proto byla publikace vydána kromě češtiny (2000 výtisků) také v němčině (1500), francouzštině (500) a angličtině (1000). Kniha prezentuje 145 památek: kostelů, modliteben, tolerančních areálů a dalších staveb Českobratrské církve evangelické, Slezské církve evangelické a. v., Církve bratrské, Evangelické církve a. v.

Podle slov Joela Rumlů, „v ČCE budova není to hlavní, ale nesmí být podřadná. Role našich kostelů je sloužit společenství, které se v nich schází a dává jim život. Texty v publikaci se trochu opírají o jejich původ, vznik a o příběhy lidí,

kteří zvali architekty, vedeni vytrvalostí víry v Boha, kterého chtěli mít kde chválit. Publikace zobrazuje architektonickou část života památek. Fotografie táhnou člověka památku navštívit.“

Zástupce Magistrátu hlavního města Prahy Ladislav Mečkovský považuje projekt za ne- ▶

smírně zdařilý a chce, aby se co nejvíce přiblížil veřejnosti. Proto bude projekt prezentován například na internetovém portálu hlavního města nebo na velkých obrazovkách v budově magistrátu ve Škodově paláci. Pana Mečkovského, finančního referenta v oblasti církví a náboženských společností, inspiruje nově uvedená publikace pro rodinné výlety.

vlevo Mahulena Čejková, autorka publikace

Pro autorku textů Mahulenu Čejkovou bylo nejtěžší, že do publikace nebylo možné zařadit všechny kostely. Problémem je rovněž, že se senioráty nekryjí s kraji. Práce na knize ji velmi těšila, i když byla mnohem větší, než čekala. Na otázku, která tři místa by si vybrala jako favority řekla: „První je Děčín, kde žiji padesát let, kostel mám ráda, sbor o něj pečuje. V roce

1923 tam hrál Albert Schweitzer na varhany, když sháněl peníze na nemocnici v Lambarene. Druhý je milý kostelík Ochranovského seniorátu v Kořenově od německého architekta Otto Bartninga.“ Jako třetí by doporučila Hrubou Lhotu na Valašsku, dřevěný kostelík z toleranční doby, kde v letech 1875 až 1895 kázal autor *Broučků* Jan Karafiát.

Mahulena Čejková rovněž ocenila odborný úvod ke knize od archivářky Evy Fialové. „Architektura obecně odráží ducha a kulturní ovzduší doby, což jistě platí nejen o tolerančních modlitebnách, ale i mnoha v publikaci uvedených stavebních objektech evangelických církví.“ Ze staveb je vidět snaha evangelíků zachovat dědictví, proto je důležité, aby se veřejnost o něm dozvěděla, a právě tato knížka má probudit zájem o naše památky.

Nejen podle historičky Evy Melmukové je o publikaci velký zájem. Nelze ji koupit, protože je financována z grantu Evropské unie. Kniha je určena pro návštěvníky památek z řad široké veřejnosti z ČR i ze zahraničí. K dispozici bude v informačních centrech, farních sborech, v rámci Noci kostelů 27. května, v červnu na Kirchentagu v Drážďanech, na veletrzích cestovního ruchu.

Poděkování patří realizačnímu týmu, překladatelům, fotografům, farářům, společnosti VERITAS, Ekumenické radě církví, Ministerstvu pro místní rozvoj, Centru pro regionální rozvoj a Magistrátu hl. m. Prahy.

Gabriela Fraňková Malinová

MNOHOKRÁT MÁLO = HODNĚ

Veřejná sbírka: Běleč bez bariér

Českobratrská církev evangelická jako majitel Tábora J. A. Komenského v Bělči nad Orlicí v tomto táboře pravidelně organizuje tábory a rodinné pobyty pro osoby s postižením a pobyty pro seniory. Každoročně se takovýchto pobytů účastní 200 osob se sníženou pohyblivostí. Mimo tyto pravidelné akce je tábor používán také dalšími subjekty pracujícími s handicapovanými lidmi.

Takzvaný Malý tábor dosud nebyl uzpůsoben potřebám osob s postižením či lidem s horší po-

hyblivostí. To značně omezovalo možnosti využití tábora jako celku. To je hlavním důvodem, proč je v této části tábora budován bezbariérový nájezd k šesti chatkám. Podařilo se již získat prostředky z Konta Bariéry a od Nadačního fondu Věry Třebické Řivnáčové, takže v prosinci 2010 byl vybudován nájezd k první trojici chatek.

Od února do konce září 2011 je otevřena veřejná sbírka, v níž mohou jedinci přispívat na vybudování tábora formou převodu na účet (78 78 78 78 78/2700, UniCredit Bank) či DMS (posláním

sms na číslo 87 777 DMS BELEC). Nyní připravujeme možnost využití služby PaySec.

Vybudování bezbariérového nájezdu zpřístupní pohyb po celém táboře a umožní využití uve-

Účet UniCredit Bank:

78 78 78 78 78/2700.

SMS na číslo: 87 777,

text: DMS BELEC.

SMS stojí 30 Kč,

z toho 27 obdrží Běleč.

dených chatkách osobám s tělesným handicapem. „Realizace projektu nám pomůže nabídnout tyto jedinečné pobyty i dalším zájemcům a využít kapacitně možnosti celého tábora také pro

vozičkáře a handicapované osoby,“ říká Eva Benešová, vedoucí oddělení výchovy a vzdělávání, která má na starosti organizaci pobytů pro děti s postižením, a dodává: „Věříme, že se podaří zajistit finance na vybudování bezbariérového nájezdu v obou fázích.“

Stavbu nájezdu podle obecných norem (rozměry, materiál) provádí k tomu oprávněná firma. Dozor nad realizací zajišťuje stavební oddělení Ústřední církevní kanceláře ČCE. „První fáze realizace proběhla bez problémů,“ uvedl Vlastimil Bromek, stavební a investiční technik.

Pokud chcete zlepšit podmínky tábora pro lidi se sníženou pohyblivostí, přispějte v rámci veřejné sbírky!

Miriám Richterová, fundraiserka

ZE SBORŮ

Českobrodské vrhání šipek

Již několik let užívá starobylou budovu zvonice při kostele Nejsvětější Trojice v Českém Brodě Občanské sdružení Leccos, které provozuje mimo jiné nízkoprahový klub Zvonice zaměřený na volnočasové aktivity dětí a mládeže. Občanské sdružení založili členové sboru, v současnosti však již působí na sboru nezávisle. Práce s dětmi přicházejícími z velmi problematického sociálního prostředí si vyžádala profesionální nasazení školených pracovníků.

V březnu letošního roku přijal českobrodský sbor výzvu dětí z nízkoprahového klubu Zvonice k turnaji v šípkách. Tříčlenné družstvo vedené synodní kurátorkou Liou Valkovou po litém boji

získalo až do doby konání příštího klání „zlatý“ putovní pohár – v zápase hraném na dvě vítězství zvítězilo 2:1.

Marek Lukášek

Vizovické svatební písně

Tentokrát představujeme tři svatební písně, které sběratelé objevili na Vizovicku. Jsou to básnické obrazy lidového života. V lyrice těchto písní se zrcadlí povaha lidu při svátečních chvílích. Vyjádřená přání, nestrojená srdečnost, svěžest, pravdivost hudebního projevu a jejich specifický sváteční tón vytvářejí originální celek.

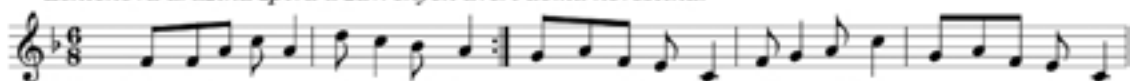
Při svatbách zaznívaly a stále ještě zaznívají nejrozmanitější písně od vážných balad až po písně taneční a zábavní. Mnohé písně si tak zachovaly tradiční motivy, které měly lokální

průvodu a pronášel proslovy. Po příchodu průvodu do domu nevěsty požádal starý svat o svolení ruky nevěsty pro ženicha. Tzv. „odprosý“ zaručně každého dojmou k slzám, říká Hana Vaculíková, dcera bývalého liptálského starého svata, která má po svém otci celou „starosvatskou knížku“. Po skončení svatebního průvodu zavedl starý svat průvod z kostela na místo svatební hostiny, kde se před jídlem pomodlil a pronesl přípitek. Píseň starého svata je evangelická. Jan Rokyta, rodák z Jasenné, si ji pamatuje z dětství.

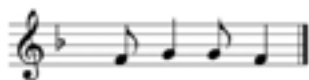
Svatební popěvky z Ubla

Ženichova družina zpívá u zavřených dveří domu nevěstina:

Sběratel: Eduard Peck

1. Oj, rá-no, rá-no, rá-no-ši-čko, chy-staj, cé-re-čko, sni-da-ni-čko, chy-staj cé-re-čko,
2. Oj, rá-no, rá-no, kde sa vza-lo, eš-če sa děv-če ne-na-spa-lo, eš-če sa děv-če

1. sni-da-ni-čko!
2. ne-na-spa-lo!

V izbě u nevěsty (zpívá se jako "Oj ráno, ráno, ránošičko") :

1. Stroj sa, cérečko, stroj sa s námi, pojedeme my na zadávání.
2. Už sú koničky zapřížené. dolů dědinů obrácené.
3. Stroj sa, cérečko, k děkování svojim rodičom za chování.
4. Že oni tebe vychovali a vychovaja darmo dali.

varianty. Určitý druh písní nezpívali všichni přítomní svatebčané. Některé písně měly své zpěváky, kteří během svatební slavnosti zastávali nějakou roli. Významnou roli zastával „starý svat“, což byl takový vedoucí svatby, který velel

Svatební zvyky jsou zase v módě. Mohou slavnost oživit, dodat jí správnou atmosféru a přiblížit krásu dávné tradice. Možná najdou tyto písně své nové zpěváky. Jde o repertoár, který původně zazníval v určeném místě (např. v domě nevěs-

Už sem sa zasnúbila

Svatební „pobožná“ z Jasenné u Vizovic, zpíval ji „starý svat“ v zastoupení nevěsty

Sběratel: Jan Rokyta

Volné

1. Už sem sa za-snú-bi-la že-ni-cho-vi své-mu, věr-nost' je-mu slú-bi-la

1. k sta-vu man-žel-ské-mu.

2. Ach, můj Bože z výsosti, rač mi pomahati,
můj počátek s milosti dobře fedrovati!
3. Bych si muža vážila podle slova svého,
lúbit sa mu snažila času všelikého.
4. Popřej nám požehnání na naši živnosti,
po tomto putování doved' do radosti!

ty), kde plnil svůj účel. Píseň starého svata však může také zaznít v kostele. V novém církevním zpěvníku bude samostatná kapitola „bohoslužba na cestě životem“ s podkapitolou „svatba a rodina“, kterou bychom rádi naplnili zajímavými

zpěvy. Pokud byste znali další svatební „pobožné“, „průvodní“ či „obřadní“ písně, budeme rádi, když nám je pošlete na adresu redakce našeho časopisu.

Ladislav Moravetz

Dvanást trubačů trúbilo

Z Vizovic, sb. František Sašil 798
Zpracování: Ladislav Moravetz

1. Dva-nást tru-ba-čů trú-bi-lo, to sa téj na-ší mla-děj ne-vě-stě lú-bi-lo.

2. Zahraj nám, muzigo, vesele,
až sa tá naša mladá nevěsta zasměje.
3. Zahraj nám, muzigo, ešče raz,
půjde ta naša mladá nevěsta na sobáš.

Lásku suchým zipem nenahradíš...

O skutečnosti a předsudcích v oblasti sexuality lidí s postižením

V rubrice Diakonie pro život reflektujeme tentokrát téma sexuality lidí s mentálním postižením. Téma, o němž se málo mluví a málo ví, navzdory tomu, že o „běžné“ sexualitě se někdy z médií dozvíme víc, než by nám bylo milé. Láska a partnerské vztahy se vším všudy patří mezi základní životní potřeby nejen těch „zdravých“ – i když sexualita mentálně postižených je tématem specifickým. Naštěstí se najdou lidé a organizace, které se jím navzdory společenské tabuizaci odborně zabývají. A pomáhají těm, kteří podporu v této oblasti potřebují. Jednou z takových organizací je poradenské centrum Amorela plzeňské Diakonie. S jeho vedoucí, paní Veronikou Pavlíkovou Brožovou, jsme hovořili o tom, co Amorela přináší, i o tom, co jsou společenské předsudky a co realita.

Na začátek základní otázka: co je Amorela, k čemu slouží a jak funguje?

Amorela je poradenské centrum pro oblast sexuality a mezilidských vztahů v životě lidí s mentálním postižením. Jeho smyslem je poskytnout lidem s mentálním postižením možnost lépe zacházet se svou sexualitou a více se orientovat v mezilidských vztazích. Zároveň také podpořit ty, kteří jsou s nimi v kontaktu, v pozitivním přístupu k této oblasti.

V podstatě fungujeme dvěma způsoby: 1) Potřebujete něco pro sebe – zavoláte nebo napíšete, domluvíme si schůzku, na ní si popovídáme

a zjistíme, co byste potřebovali, pak dostanete nabídku a tu buď přijmete, nebo ne. 2) Potřebujete něco pro druhé (uživatele, spolupracovníky, rodiče) – objednáte si z naší nabídky, zadáte téma a my k vám přijedeme. Nabídku najdete na internetu nebo nám zavoláte či napíšete, řeknete, co byste potřebovali, a společně se domluvíme. Dále pak v současnosti pracujeme na tvorbě vzdělávacích programů pro pracovníky ze sociálních služeb a také nabízíme podporu dalším zařízením při tvorbě Protokolu sexuality.

Kdo může poradenské centrum navštívit a co může očekávat?

Lidé s mentálním postižením, jejich rodiče, příbuzní a přátelé, pracovníci ze sociálních služeb. Ale v podstatě se na nás může obrátit kdokoli, kdo v této oblasti něco potřebuje. Prioritní jsou ovšem výše uvedené skupiny. Očekávat mohou radu, podporu a informace v oblasti vztahů, těla, sexu, norem, hranic, rizik, přístupu, výchovy, komunikace a podobně.

Které skupiny lidí se na centrum Amorela obracejí nejčastěji?

Pokud mluvíme o prvním kontaktu, jsou to spíše rodiče či přátelé, kteří si nevědí rady, jak k sexualitě lidí s postižením přistupovat. Nejvíce ale služeb využívají sami lidé s mentálním postižením. Ti nás většinou nekontaktují jako první, ale spíše po naší prezentaci nebo na doporučení rodičů, přátel, pracovníků.

Jak vznikl v plzeňské Diakonii nápad věnovat se odborně právě tomuto tématu?

V podstatě úplnou náhodou. Věnovali jsme se tomuto tématu nějakou dobu v denním stacionáři v programu pro mládež a dospělé, protože to bylo třeba. Nakonec jsme dospěli až k tvorbě Protokolu sexuality pro celou organizaci. To už

jsme hledali možnosti, jak zajistit, aby se tomu jeden pracovník mohl věnovat naplno. Využili jsme výzvy Nadace O2. A při psaní projektu jsme došli k závěru, že se dá udělat mnohem více – že nabyté zkušenosti můžeme poslat dál, za hranice střediska.

Ptal se Pavel Hanych

Nejčastější společenské omyly o sexualitě lidí s mentálním postižením podle Veroniky Pavlíkové Brožové z poradenského centra Amorela Diakonie Plzeň:

Omyl č. 0: Sexualita = sex.

Na úvod bych ráda zmínila, že jedním z hlavních nedorozumění je vnímání sexuality. Lidé si pod tímto pojmem představí nejčastěji jen pohlavní styk a to, co je s ním přímo spojeno. Jenže to je, jako když si vezmete kousek koláče a řeknete, že jste měli koláč. Celý? Sexualita je vše, co souvisí s rozdílností pohlaví. Vzhled, chování, smýšlení, vnímání, předpoklady, omezení, biologické funkce apod. Když se na ni budeme dívat z tohoto širšího pohledu, zjistíme, že se s ní rodíme a provází nás celým životem. Odlišnosti přicházejí až ve způsobech, jimiž naši sexualitu vyjadřujeme, a s životním obdobím, ve kterém se nacházíme (dětství, dospělost, stáří).

K tomuto nedorozumění se pak přidávají další omyly, které se týkají lidí s mentálním (nebo i jiným) postižením.

Omyl č. 1: Lidé s mentálním postižením jsou asexuální – nemají v této oblasti žádné potřeby.

S tímto názorem se často setkávám. Lidé si totiž představují, že když má člověk postižení, zname-

ná to, že je něco jako „nekompletní“. Myslím, že tenhle dojem má původ hlavně v dobách minulých, kdy byli lidé s mentálním postižením „uklizeni“ do uzavřených odlehlých míst. Také účinky tehdejší značné medikace vedly k asexualitě. Pracuji s lidmi s mentálním postižením již sedmnáct let a ve své praxi se setkávám s potřebami navazovat vztahy jak kamarádké, tak partnerské. Do některých pak patří i chut sexuálního žít. Čím je ovšem postižení těžší, tím spíše se sexualita vyjadřuje spíše na úrovni fyzické než vztahové.

Omyl č. 2: Lidé s mentálním postižením jsou jen pudoví – jsou jako „zvířátka“, dělají, co je napadne, když je to napadne, tam, kde je to napadne.

Tady bych řekla, že se podepsal především nedostatek soukromí v životě těchto lidí, stálá přítomnost někoho druhého a nedostatek informací (např. o normách a hodnotách) nebo jejich nesrozumitelné podání. Potřeby jsou a hledají si cestu k vyjádření. Jenže když nemáte možnost nebo nevíte jak a kde, tak čekáte, čekáte, a když už je to silné, tak prostě jim dáte průchod.

Omyl č. 3: Když si toho nebudeme všimát nebo to zakážeme, tak to přejde.

Dovedete si představit, že když si erekce nebudete všimát, už se nikdy neobjeví? Nebo zákaz myšlenky na to, že se vám ten kluk líbí, či příjemného pocitu v jeho blízkosti? Věříte, že když zavřete oči, nejste vidět? Mám pocit, že tento omyl je spíše přáním zrozeným ze strachu, abychom nebyli konfrontováni s něčím, s čím si nevíme leckdy rady ani ve svém životě. ▶

Omyl č. 4: Lidé s mentálním postižením nejsou schopni vztahu.

Ano, někteří ne, ale rozhodně ne celkově. Především lidé s lehčím postižením jsou schopni navazovat a udržovat vztahy obdobně jako my ostatní. Ale i někteří lidé s těžším postižením touží po vztazích a mohou je prožívat. Jen v tomto směru leckdy potřebují více podpory. Svoji roli hraje zároveň i to, co ve svém vztahu chtějí mít a co ne. My si představujeme vztah se vším všudy, podle toho, jak jej prožíváme my. Ale lidé s mentálním postižením mají představy vlastní a někdy jim prostě stačí, že se třeba jen drží za ruku.

Omyl č. 5: Lidé s mentálním postižením nemohou být dobrými, nebo dokonce romantickými partnery.

O „dobrém partnerovi“ se ani vyjadřovat nebudu. Co to znamená? Nějaké univerzální vlastnosti? Pokud jde o tu romantiku, v předchozím roce a také letos jsem přímo přítomna krásné romantické lásce jednoho takového páru. On na ni každé ráno čeká u vchodu do zařízení, v šatně jí již připravil pantofle k sedátku. Ona ho každé ráno přivítá políbením. Ke každému výročí (svátek, narozeniny, vánoce) si nezapomenou darovat něco, o čem myslí, že druhého potěší. Jeden den přinese ke stolu oběd on jí, druhý den ona jemu. Nepřáli bychom si něco takového i ve svém životě?

Omyl č. 6: Lidé s mentálním postižením jsou „velké děti“.

To je stejné, jako si myslet, že děti jsou jen „malí dospělí“. Nejčastěji se s tímto názorem setkávám u rodičů, pro které je velmi těžké přijmout fakt, že jejich dítě je postižené, natož že by někdy mohlo být dospělým ve svých potřebách.

Omyl č. 7: Pro lidi s mentálním postižením jsou daleko podstatnější věci, než je sexualita.

Umět si zavázat tkaničky, naučit se číst, přecházet na zelenou, pracovat... Ano, jsou to velice užitečné věci, stejně tak jako rodina a společenství. Jenže láska a vztah mají svoje specifické místo v životě a nedají se nahradit něčím jiným. Jako třeba tkaničky suchým zipem...

Pavel Hanych

Užitečné kontakty:

Poradenské centrum Amorela,

Alej Svobody 56, 323 00 Plzeň

e-mail: amorela.plzen@diakoniecce.cz |

telefon: 739 244 617 | www.amorela.cz

Kontakty na všechny služby Diakonie ČCE

najdete na www.diakonie.cz

Významná česká mecenáška umění Hermína Dušková se dožila 101 let

Hermína Dušková, vdova po významném pražském sběrateli umění Bohuslavu Duškovi a dlouholetá členka sboru ČCE v Praze-Dejvicích, oslavila v dubnu úctyhodné 101. narozeniny. Hermína Dušková darovala po úmrtí manžela jeho rozsáhlé sbírky předním českým kulturním institucím. Její velkorosý čin tak trvale obohatil kulturní dědictví národa. Připomenutí vzácného životního jubilea proběhlo ve středisku Diakonie ČCE v Krabčicích, kde paní Dušková nyní žije.

Manžel jubilantky Bohuslav Dušek (1886–1957) shromáždil během svého života rozsáhlé sbírky uměleckých předmětů – obrazů, grafiky,

knih, rukopisů, archiválií, užitého umění a dalších starožitností. Jeho láskou byla především česká literatura. „V jeho sbírce byly i takové klenoty, jako jsou amsterodamská vydání Komenského tisků, sešitové vydání *Babičky* Boženy Němcové a autorčiny zápisky nebo téměř úplný soubor knih z doby národního obrození,“ uvádí literární historička PhDr. Eva Ryšavá. Dušek sbíral také obrazy, jeho sbírka s díly malířů Navrátila, Chittussiho, Slavíčka, Alše, Preislera či Švabinského byla považována za nejkrásnější soukromou obrazárnu českých malířů 19. století.

Po manželově úmrtí paní Dušková sbírky pečlivě setřídila a na přání svého chotě a po své zralé úvaze darovala tento odkaz nevyčísitelné hodnoty předním českým kulturním institucím – Národnímu muzeu, Uměleckoprůmyslovému muzeu v Praze a Národní galerii v Praze. Zasloužila se tak o to, aby vzácná díla namnoze českých umělců a spisovatelů zůstala v kulturním dědictví naší země. „Nebylo mi zatěžko takový dar věnovat, když si uvědomím, o co náš národ přišel po bitvě na Bílé hoře,“ vzpomíná oslavenkyně na temné okamžiky českých dějin.

Hermína Dušková, rozená Teplá, se narodila v Borovnici na Vysočině, od svých 15 let pak žila v Praze. Pracovala jako úřednice a je též dlouholetou členkou a někdejší presbyterkou evangelického sboru v pražských Dejvicích. Ještě donedávna žila skromně ve svém malém dejvicím bytě. Poslední měsíce pobývá vzhledem k proměnlivému zdravotnímu stavu v Domově odpočinku ve stáří Diakonie ČCE v Krabčicích pod Řípem, kde se těší zasloužené a obětavé péči pracovníků Diakonie. „Paní Dušková je naší nejstarší obyvatelkou. I přes obtíže stáří o sebe stále pečuje, vede si kalendář, na bohoslužby nikdy nezapomene nedělní šaty. Je to dáma v tom nejlepším slova smyslu,“ usmívá se ředitel střediska David Michal.

„Často mám před očima dětství a mládí na Vysočině“, vzpomíná paní Dušková, „myslím na rodiče, jak nás vedli k víře v Pána Boha. A to se osvědčilo i mně. Boží láska, pravda a odpuštění mne provázely po celý život.“

Pavel Hanych

Pracovníci Diakonie vybírají na své kolegy v Africe

Diakonie ČCE spolu s Nadačním fondem Diakonie vyhlásila Velikonoční sbírku solidarity zaměstnanců Diakonie ČCE 2011. Výtěžek sbírky bude věnován stejně jako v minulém roce projektu v etiopském Bahir Daru a podpoří přímo ženy, které se svými dětmi samy čelí následkům nemoci HIV/AIDS. Zapojením do systému získají základní obživu, stabilizaci rodiny a zároveň se stávají terénními sociálními pracovníci, jež pomáhají dalším.

Sbírka je dobrovolná a koná se ve všech střediscích a školách Diakonie ČCE. V roce 2010 bylo shromážděno celkem 98 313 Kč. Informace o letošním výťažku přineseme v některém z příštích čísel.

Báječnej bál podpořil speciální školu ve Stodůlkách

Pražská evangelická mládež uspořádala letos v lednu, nově pod hlavičkou občanského sdružení Pražský SEM, další ročník tradičního charitativního plesu s názvem Báječnej bál. Kromě bohatého kulturního programu pro více než 200 lidí se podařilo shromáždit finanční prostředky pro Diakonii, konkrétně speciální školu v Praze-Stodůlkách. Spolu s výtěžkem sbírky z bohoslužeb u Martina ve zdi tak letos pražská mládež poslala Diakonii téměř 23 000 korun.

Pokračují diakonické internetové aukce

Na webové adrese aukce.diakoniece.cz se můžete zapojit do aukcí různých středisek Diakonie, vydražit pěknou věc, potěšit své blízké a pomoci Diakonii. Dubnová aukce pro Litoměřice vynesla více než 11 000 Kč, další připravujeme: v květnu můžete podpořit středisko v Čáslavi, v červnu pak Vsetín. Zaregistrovat se může každý, tak to vyzkoušejte.

PH

Duchovní přítomnost střídá fyzickou

Nanebevstoupení

Evangelista Lukáš zmínkou Ježíšova nanebevstoupení zakončuje příběh setkávání apoštolů se vzkříšeným Ježíšem. A o nanebevstoupení samém píše nanejvýš lakonicky: „...a byl nesen do nebe“ (L 24,51), „byl od nás vzat do nebe“ (Sk 1,11; srv. v. 9). Apostolikum pak rod trpný mění na rod činný: „vstoupil na nebesa“. Jako zvláštní příležitost ke slavení se Nanebevstoupení Páně prosazovalo až od 4. století (jako čtyřicátý den

Evangelická věrouka, která následovala po doktoru Lutherovi, začala rozvíjet pojem *status exaltationis*, stav vyvýšení, sahající ovšem od Ježíšova sestoupení do pekel až po jeho sezení po Boží pravici. Řečeno jasně, ale poněkud staticky. Pouhý stav? Nic se neděje? Dogmatická fráze a nic víc? Později, v 18. a 19. století se téma stalo teologicky nepopulární, protože to byla doba, v níž začal racionalismus běsnit jak bez rozumu. Ale všechno není zas tak zlé: tím, že se každoročně slaví nanebevstoupení, může nanebevstoupení zůstat mezi lidmi věcí alespoň tiše a mátožně živou.

Nanebevstoupení evokuje pohyb zdola nahoru. Nahoru do nebe, ale záleží i na tom, co nebem rozumíme. Ježíš jako první kosmonaut? Ne, jiné vyvýšení ve srovnání s vyvýšením na kříž. Vyvýšení na místo po Boží pravici, jak píše s pomocí žalmu 110,1 doplňovatel Evangelia podle Marka (16,19). Vyvýšení do kosmické perspektivy. Ta perspektiva se v křesťanském vyznání stala úplnou sestoupením do pekel jako dosažením opačné krajnosti. A stanovištěm, odkud Ježíš znovu přijde.

A proto ačkoli o nanebevstoupení píše jen Lukáš, dobře s ním koresponduje to, co píše Pavel: „Musí totiž kralovat, „dokud Bůh nepodmaní všechny nepřátele pod jeho nohy“. Jako poslední nepřítel bude přemožena smrt, vždyť „pod nohy jeho podřídil všecko.“ (1K 15,25) Tím se ruší představa, že svět je bezvládný a neřídí se ničím. Různí pozemští mocnáři vládou jen určitým zemím a nikdo z pánů nahoře ani není nejvyšší (nanejvýš někdo je aktuálně nejvlivnější). Ale svět má svého vládce, který nejen ukazuje, že tyto mocnosti a mocnáři mají své limity, ale který také zosobňuje božskou moc, sledující postup od ponížení po vyvýšení, od smrti k novému životu, od pozemskosti k nové zemi a novému nebi. Takový je program pro svět, ať už si lidé ve světě myslí, říkají a dělají, co chtějí, ale je to kvůli nim.

Jiří Hoblík

Joachim Suchhart: Nanebevstoupení Páně

po Velikonocích podle Sk 1,3), zatímco předtím bylo spojováno se sesláním Ducha. Tato spojitost je ale nesmírně poučná: namísto fyzické přítomnosti nastoupila duchovní přítomnost pro křesťanskou obec.

Jeden vnitřní důvod k odporu proti křesťanství

Mezi věrci a bezvěrci (5.)

Stačí si všimnout, kolik jen lidí, kteří „mají něco“ proti křesťanství, argumentuje ve prospěch svého postoje příklady z historie, i když se v historii, a speciálně ve svých příkladech, příliš nevyzná.

Přitom může jít o veledůležité věci, společně křesťanům i nekřesťanům. Ovšem protože nátehlík je bližší než kabát, zájemci o historii preferují spíše 20. století. Zatímco odvaha pouštět se do starších dějin je dnes daleko menší. A tím zůstává i méně místa pro Ježíše z Nazareta jako dějinnou osobnost. Což není rozhodně žádná okrajovost, protože Ježíš zosobňoval po staletí pro křesťanské dějepisce střed a osu lidských dějin. A přestože tento způsob uvažování o dějinách vyšel z kurzu, stále jsme jím ovlivněni, alespoň pokud od Ježíše (i když podle sporného propočtu) sledujeme kalendář.

Co se však ztrácí v mlhovinách, jako by ani nebylo. Takže přílišného pravověrníka překvapíte strážlivým tvrzením, že Ježíš byl historická osobnost, zatímco některý bezvěrec se bude dušovat, že to tedy ne, že slabě doložená postava za historickou pokládána být nemůže. Zde už zbývá jen se dotazovat, není-li tomu tak, že nechci-li, aby něco bylo, prostě to není. Pro někoho nebyla Osvětim, pro někoho nebyl Ježíš. Tyto příklady nepatří na jednu rovinu, ale obojí je přece dosti vážná věc. To, čemu dogmatik říká inkarnace, znamená Boží vstup do historie.

Vážně ale také vypadají argumenty vzaté přímo z historie. Inkvizice! Upalování čarodějnic! Křížové výpravy! Pronásledování kacířů! Škodolibost by mohla říci: Dobře tak křesťanům, kteří své dějiny líčí jako dějiny úspěchu a slávy!

S podobnou argumentací by nicméně bylo možné postupovat i opačným směrem: Jen se podívejme do 20. století! Nikoli náboženství, nýbrž politické – a navíc ostře protináboženské – režimy zanechaly v průběhu pouhých několika let za se-

bou miliony mrtvých! Kam se hrabe inkvizice...

Výsledek je nerozhodný? Ale proto, že tak špatně hledáme kořeny lidského zla. Výsledek tedy spíše nerozhodnutý. A tou nerozhodnutostí jsme ovlivněni. Jsme ovlivněni dějinami válek i míru, násilí i pokoje, bídy i slávy, hrůzy i krásy. Když tedy nekřesťan odmítá křesťanství, je tomu tak v nemalé míře proto, že by se rád zbavil své dějinné ovlivněnosti. Minulost nemůže zrušit, ale může ji odmítat. Je to ale možné jedním tahem? Jako by se musel stát popelkou, která bez pomoci holubů dokáže zrnka od špíny oddělovat – a k tomu se ledaskdo neodhodlá.

Hledáme-li vnitřní důvod odmítání křesťanství – nabízí se odmítání dědictví minulosti, které si člověk nese v sobě, odmítání vlivu, který má náboženství prostřednictvím dějin na každého, kdo se momentálně nachází na jejich výslednici, i kdyby byl sebekovanějším ateistou. Kdyby mu bylo křesťanství zcela cizí, bylo by mu také zcela lhostejné. Ale protože je v něm přítomno ve stopách, v dědictví, představuje rozpor k nekřesťanskosti jeho postoje, myšlení a způsobu života.

Následující otázky mohou být adresovány nekřesťanům i křesťanům. Druhým proto, aby začali uvažovat o svém vztahu k nelibé křesťanské minulosti. Znamená snad křesťanství hlásit se k násilí, které křesťané páchali v dějinách? Jak určit odpovědnost potomků za činy vlastních předků? Jak se hlásit k předchůdcům, na nichž bylo dobré i zlé? Uvažme přitom, že dějiny spásy už přičiněním osvícenství jako obecný rámeček dávno neslouží. Existuje však možnost ptát se na dějiny v jejich mnohoznačnosti, nenalhávat si slávu minulosti, ale dokázat v minulosti rozpoznat nasměrovanost – a nechat se tím povzbudit k naději přesahující veškeré dějiny a veškerý čas světa. Anebo ani toto málo nemůže být domovem v křesťanské duši?

Jiří Hoblík

FS ČCE v Berouně hledá kazatele/ku

V součinnosti s Pražským seniorátem nabízíme kazatelské místo na 75% až 100% úvazek a plnou podporu pracovníkovi, který přijme práci v našem malém sboru jako misijní úkol a pokusí se do sboru integrovat i ty, kdo se do Berouna stěhují, ale zatím dojíždějí na neděle do svých bývalých sborů v Praze. Sbor má výbornou polohu na hlavním náměstí. Sbor spolu s Pražským seniorátem odstartoval projekt rozvoje, jehož součástí bude v tomto roce zakoupení kazatelského bytu ve městě, který umožní zintenzívnění duchovenské práce v místě i diaspoře (dosavadní kazatelka dojížděla z Prahy).

Bližší informace podá za seniorátní výbor Pražského seniorátu farář Petr Firbas, e-mail pm.firbas@centrum.cz, tel. 776 303 960, za sbor kurátorka M. Stehlíková, tel. 731 471 575 nebo farářka Dagmar Ondříčková, tel. 737 864 475, pevná 222 320 550, e-mail dagmar.ondrickova@post.cz.

Změna začátku bohoslužeb

Ve farním sboru Hrabová se posunul od 22. dubna začátek bohoslužeb z 8.30 na 9.00 hodin.

Farářská místa

Farní sbory ČCE v Chocni a Brandýse nad Orlicí hledají 2 faráře na 1 a 1/2 úvazku s možností navýšení o 1/2 úvazku faráře pro mládež v Chrudimském seniorátu. Vhodné jak pro dva jednotlivé faráře, tak pro manželskou dvojici. Oba sbory disponují bytem. Nástup možný od 1. září 2011.

Kontakt:

FS Chocně: kurátor Pavel Trkal, 602 418 565, pavel.trkal@tiscali.cz

FS Brandýs nad Orlicí: kurátor Jaromír Dobeš,

tel. 724 235 470, dobes@osevauni.cz

Chrudimský seniorát: za SV Jan Plecháček,

tel. 605 160 041, plechacek@evangnet.cz

Pozvání na kola

Tradiční rodinná cykloturistická rekreace, která několik let probíhala v Chotěboři a v Soběšíně, se letos uskuteční v Campu Valek v Moravči od soboty 30. července do neděle 7. srpna 2011. Bližší informace podá a přihlášky přijímá farář Pavel Křivohlavý 558 630 202, pavel@krivohlavý.cz. Srdečně zveme všechny zájemce o cykloturistiku a otevřeně společenství.

Pozvánka do Chotěboře

Odbor Křesťanské služby Chrudimského seniorátu pořádá Podzimní pobyt (nejen) starší generace v rekreačním středisku v Chotěboři.

Termín: 27. srpna až 4. září 2011, cena: 2000 Kč, uzávěrka přihlášek 30. 6. 2011.

Informace a přihlášky předá Hana Capoušková na adrese: hana.cap@seznam.cz, tel. 777 877 080.

Lesy v Praze

Ekologická sekce České křesťanské akademie zve na besedu s Ing. Danem Frantíkem, vedoucím oddělení krajinné zeleně Magistrátu hlavního města Prahy, o minulosti, současnosti a budoucnosti lesů v Praze. Beseda bude v úterý 10. května 2011 od 17.30 v přízemí kláštera Emauz v Praze 2, Vyšehradská 49. **JNe**

Farní sbor v Jilemnicích

Nabízí možnost jednoduchého turistického ubytování pro 5 osob. K dispozici je vybavená kuchyně, koupelna, možnost využití farní zahrady. Cena: 150 Kč osoba/noc. Bližší informace a objednávky u P. Zemánkové, tel. 737 716 262.

Varhanické letní kurzy v pochodovém rytmu

Slavnostní pochody, protestantské chorály, osvěcenská písně, duchovní zpěvy na „lidovou notu“ pro čas sváteční i všední

Ve středisku Sola gratia v Bystřici pod Hostýnem (www.sola.cz) pořádáme dva kurzy pro varhaníky. Oba kurzy jsou určeny nejen začínajícím až mírně pokročilým varhaníkům, ale také hráčům na klavír, kteří na varhany zatím nehrají, ale projevují zájem o varhanickou službu v církvi. Chtěli bychom skloubit tvůrčí atmosféru s krásou přírody a církevní hudby. Termíny kurzů:

kurz pro mládež: 11.–14. července 2011

kurz pro střední generaci: 7.–10. července 2011

Zahájení kurzů je v den příjezdu v 16.30 hod. Každý kurz končí společným obědem. Ubytování (3 noclehy) i část stravování bude v Sola gratia (1. den večeře, 2. až 4. den snídaně s obědem). Večeře na 2. a 3. den budeme mít rezervovány v restauracích (platí si účastníci sami).

Poplatek za kurz, včetně ubytování a stravování v Sola gratia, je buď 1360 Kč na osobu (pro ubytované v chaloupce), nebo 910 Kč na osobu (pro ubytované v tzv. kuželně, více informací na www.sola.cz). Platí se až na místě. Každý uchazeč obdrží písemné potvrzení, které může předložit ve svém sboru k případnému proplacení.

Zájemci necht se písemně přihlašují co nejdříve (e-mailem nebo poštou) do 27. června 2011 na níže uvedenou adresu. Po přihlášení každý uchazeč obdrží notové materiály k samostatné přípravě. V jednoduše sepsané přihlášce ať nechybí jméno, příjmení, věk, sbor ČCE, adresa, telefon, žádost o ubytování v chaloupce nebo v kuželně, preference vegetariánské, příp. masité stravy či jiné požadavky ke stravě, a stručný popis dosavadních zkušeností s hraním při bohoslužbách. Odhlásit se z kurzů je možné jen z velmi závažných důvodů. Nelze se přihlásit jenom na část kurzu!

Na společný pochod se těší lektoři kurzu

Ester Moravetzková & Ladislav Moravetz

Přihlášky na: *Celocírkevní kantor L. Moravetz*

Na Chaloupkách 172, 768 72 Chvalčov, e-mail:

moravetz@e-cirkev.cz, tel: 573 378 607, mobil: 737 506 119

Služebník služebníků Božích

píše Tomáš Pavelka
kreslí Kristián Malina

Řehoř Velký, kterého protořečy Jan Kalvin nazval posledním dobrým papežem, pocházel ze zámožné rodiny a měl být zřejmě právníkem. Papež Benedikt IX. jej pověřil starostí o chudé, po smrti jeho nástupce byl Řehoř proti své vůli v roce 590 zvolán lidem papežem.

Litoval velmi, že musí opustit mešský život. A měl proč: Právě dohadování mor vyhubil třetinu obyvatel tehdy známého světa, většina země byla v moci langobardských nájezdníků.

Morem ochablá Byzance nebyla schopna nijak pomoci.

Protože csaňské síly byly naprosto neschopné, začal Řehoř s Langobardy vyjednávat na vlastní pěst, vysílaje místních biskupů a osobního přátelství s langobardskou královnou Theodelindou.

Chal jej naučit ze štady, ale Řehoř se s tím ve své odpovědi moc nemazal. Více než na agasit ikominajci Byzance dal na prostou spravedlnost barbarů, kde daně sívoe plati a je také vymáhána, kde člověk bráni svou čest a čest jej také závazuje.

Řehořova opatření sponžily a bezpřívraty.

Řehoř ustavil v každém městě diakonský dům, kde byla rozdělována pomoc. Urozeným poslal jídlo z vlastní kuchyně, aby je neposílil závidlivci na diakonské službě.

Seřadil týmy mnichů, kteří pátrali po lidech příliš zesláblých, aby si pro pomoc mohli dojet sami. Duchovní na všech místech vyzýval, aby potřebné sams vyhledávali, ač i tak byl potřebných obratový počet.

Vše financoval z obrovského církevního majetku v celém západním císařství.

Nikoliv však bez rozmyslu. Osobně se zasadil o výrazné zvýšení výnosů církevních statků. Jeho správa byla velmi efektivní, byl to jakýsi zárodek podrobného účetnictví. Na pomoc nebylo utraceno více, než na kolik bylo skutečné financí. Vyžadoval naprostou poctivost a s nepoctivými jednal až nemilosrdně.

Církevní statky prosperovaly, ale na konci Řehořovy vlády neměla ckekv téměř žádné volné peníze – vše šlo na pomoc potřebným. Beztek to všechno patří jím, říkal Řehoř. Řehoř byl také velmi pověřivý, měl zálibu v podvých slovních hříčkách a moudrý byl i knuzy – tak tomu zvlém u tolní) byl.

Bohoslužba za krajinu

Ekologická sekce České křesťanské akademie a několik občanských sdružení ze severu Prahy zvou na ekumenickou bohoslužbu za krajinu s kázáním Josefa Cepla z Církve adventistů sedmého dne a s hudebním vystoupením Slávka Klecandra. Bohoslužba bude v sobotu 4. června 2011 v 15 hodin na levém břehu Vltavy, na louce na Sedleckých skalách (nejbližší stanice autobusu 107, 147 Kamýcká, popř. 147 Budovec). Bohoslužbě bude předcházet pěší pouť od kostela Stětí sv. Jana Křtitele v Dolních Chabrech (odchod v 10 hodin, kostel otevřený od 9 hodin) a po bohoslužbě bude následovat diskuse s místostarostou Horního Jiřetína Ing. Vladimírem Buřtem.

Předpokládáný konec akce do 17:30 hodin.

Více na www.drahan.chabry.cz

Sbor ČCE ve Velenicích

Nabízí k pronájmu byt 3+1 na faře ve Velenicích.

Při výběru bude výhodou aktivní vztah k ČCE.

Bližší podmínky: kurátor L. Váňa, tel. 603 534 603.

Festival Americké jaro 2011

Festival Americké jaro 2011 se koná v období od 3. května do 20. června v Praze a Středočeském kraji, v Brně, v Českých Budějovicích a Jihočeském kraji, v Pardubicích a v Olomouckém kraji. Uvádíme přehled koncertů v Praze.

19. května – Deylova konzervatoř, Maltézské náměstí – 19.00
Stephen Beus, klavír, USA

25. května – Kostel Panny Marie Sněžné – 19.30
Joan DeVee Dixon, varhany, USA
Přemysl Kšica, varhany, ČR

7. června – Kostel Českobratrské církve evangelické, Praha 2, Korunní 60 – 14.30
Natasha Farny, violoncello, USA
Jitka Fowler Fraňková, klavír, ČR

9. června – Divadlo u Valšů, Dům Portus – 16.00
Lynn Eustis, soprán, USA
Tomáš Hanzlíček, kytara, ČR

16. června – Rudolfinum – 19.30
New England Conservatory Youth Philharmonic Orchestra

17. června – Rudolfinum – 19.30
Denver Young Artists Orchestra

Prodej vstupenek u Evy Knappové,
tel. 733 508 543,
rezervace na evknapp@volny.cz.

Evangelický měsíčník **ČESKÝ BRATR**

vydává synodní rada Českobratrské církve evangelické

**Tématem ročníku je lidský život
od narození do smrti.
Chystáme: Výchova dětí**

REDAKČNÍ RADA

šéfredaktorka: Daniela Ženatá
redaktorka: Gabriela Fraňková Malinová
členové: Šárka Grauová, Pavel Hanych,
Jiří Hoblík, Jan Kirschner, Jan Mamula,
Tomáš Pavelka, Jana Plíšková,
Lenka Ridzoňová, Romana Špačková

NA OBÁLCE

foto: Pavel Capoušek

REDAKČNÍ UZÁVĚRKA

Redakční uzávěrka
červnového čísla je 15. 5. 2011
Vyhrazuji si právo nevyžádané
příspěvky krátit.

DISTRIBUCE PRO NEVIDOMÉ

elektronicky: Diakonie ČCE, Klimentská
18, 110 05 Praha 1, tel 222 316 306,
e-mail szp@diakoniece.cz

TISKNE

M.I.B. production service s.r.o.,
Papírenská 1, 166 11 Praha, 6
(ev. č. MK ČR E810), vychází 12x ročně,
jednotlivá čísla 25 Kč, předplatné 290 Kč,
do zahraničí 790 Kč.
Informace o předplatném
podá, objednávky rozšiřuje
(i do zahraničí) redakce

ADRESA REDAKCE A ADMINISTRACE

Jungmannova 9, p. p. 466,
111 21 Praha 1,
tel.: 224 999 236,
e-mail: ceskybratr@e-cirkev.cz,
<http://www.e-cirkev.cz>, Český bratr